

Saksframlegg

Saksmappe:
2010/251

Saksbeh:
Toril Larsen, Henning Mørland

Dato: 05.05.2010
Arkivkode:

Saksgang

Utvalg	Møtedato
Barne - og ungekomiteen	20.05.2010
Helse- og sosialkomiteen	20.05.2010
Bydelsutvalget	27.05.2010

Tilbud til gravide ved helsestasjonen i Bydel Sagene

Sammendrag:

I saken redegjøres for svangerskapsomsorgen i Bydel Sagene. Svangerskapskontroller tilbys hos fastleger og ved helsestasjonen. Bydel Sagene har forholdsvis lav jordmordekning ved helsestasjonen sammenlignet med andre bydeler og kommuner. Tjenesten vurderes å være effektiv og ha god kvalitet. En eventuell økning av jordmorkapasiteten vil medføre økte utgifter for bydelen.

Bakgrunn for saken:

Bydelsutvalget fattet følgende verbalvedtak til budsjettbehandlingen for 2010 (VH12):
Bydelsutvalget ber bydelsdirektør om å legge fram en sak om helsestasjonens kapasitet for gravide kvinner. Dette med henblikk på oppfølging av gravide under svangerskapet av en jordmor på helsestasjonen.

Saksframstilling:

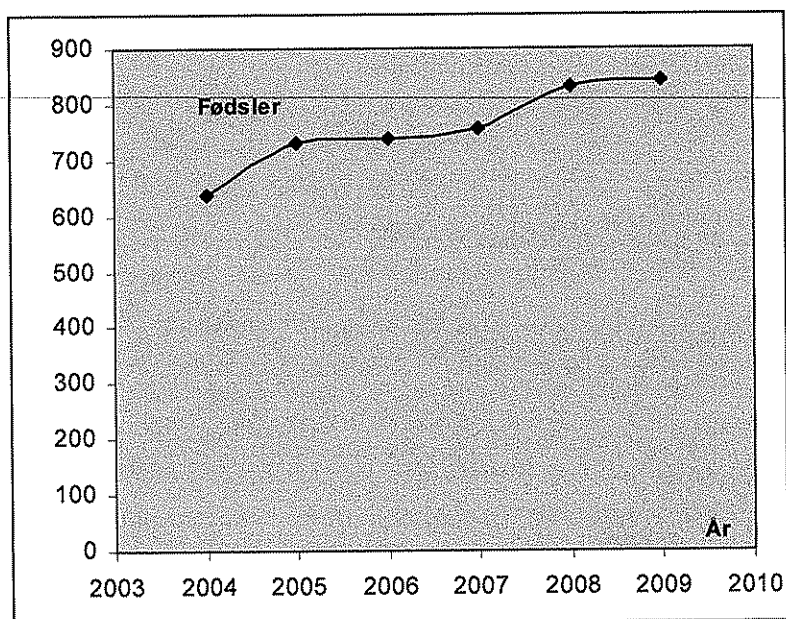
Tilbud om svangerskapskontroll er hjemlet i kommunehelsetjenesteloven. Helsekontroller for gravide og behandling av svangerskapsrelatert sykdom er gratis i Norge og det betales ikke egenandeler. Staten yter refusjon gjennom Helsetjenesteforvaltningen etter gjeldende satser til fastleger og jordmødre. Svangerskapsomsorgen er nærmere beskrevet i "Forskrift om kommunens helsefremmende og forebyggende arbeid i helsestasjons- og skolehelsetjenesten" (2003), "Retningslinjer for svangerskapsomsorgen" (2005) og Stortingsmelding nr 12 "En gledelig begivenhet" (2008-2009).

I kommuner og bydeler er svangerskapsomsorgen i hovedsak basert på tilbudet hos fastleger og ved helsestasjoner. Enkelte steder er det også et tilbud hos privatpraktiserende jordmødre. Noen gravide har oppfølging i spesialisthelsetjenesten, ved sykehusenes poliklinikker eller hos privatpraktiserende gynekologer, vanligvis gjelder dette kompliserte tilfeller.

Bydel Sagene har en helsestasjon, hvor svangerskapsoppfølging tilbys hos jordmødre. Helsestasjonen har 1,5 jordmorårsverk, og dette har øket fra 1,2 årsverk i 2003. Annet

helsepersonell ved helsestasjonen har ikke svangerskapskontroller. Det er 8 fastlegekontor i bydelen som alle tilbyr svangerskapskontroller. Tilbudet ved helsestasjonen er forbeholdt bydelens innbyggere, mens man fritt kan velge fastlege uavhengig av bostedsbydel eller kommune.

Det har vært en betydelig økning i antall fødsler (og gravide) i Bydel Sagene de senere år:

Helsestasjonen har i samme periode registrert økende pågang av gravide som ønsker svangerskapskontroll. Antallet gravide som har benyttet tilbudet om svangerskapskontroll ved helsestasjonen viser følgende utvikling:

- I perioden 2002 til 2004 var det i gjennomsnitt 390 gravide pr år som var til svangerskapskontroll ved helsestasjonen
- I 2008 og i 2009 var det 649 gravide pr år som benyttet tilbudet.
- Antallet registrerte brukere omfatter alle som har benyttet tilbudet om svangerskapskontroll ved helsestasjonen, fra ett besøk til oppfølging gjennom hele svangerskapet.

Helsestasjonen har 1,5 årsverk for jordmødre. Sammenlignbar statistikk oppgis som antall årsverk for jordmødre fordelt på 10000 fødte. Tall for 2008 viser følgende (Kostra):

- Bydel Sagene hadde en jordmordekning på 16,8
- I Oslo kommune var gjennomsnittet 25,9 som fordelte seg fra Vestre Aker som var lavest med 14,7 til Bydel Gamle Oslo som var høyest med 36,7.
- På landsbasis var gjennomsnittet 49,0, med Oslo som lavest og Finnmark som høyest med 125,0.

Tallene viser således at Bydel Sagene har forholdsvis lav jordmordekning, også i forhold til bydeler og kommuner det er naturlig å sammenligne med. En sammenligning med små kommuner med spredt bosetting og store geografiske avstander er lite relevant.

Ved helsestasjonen har det vært en økning i ventetid for svangerskapskontroll hos jordmor slik det vil forventes ut fra jordmordekningen og økning i antall fødsler. Etterspørsel etter tjenesten varierer, og i perioder har en del gravide opplevd at de ikke får time så raskt som de ønsker. Ventetiden for førstegangskonsultasjon var 2-3 uker i februar/mars 2010. Helsestasjonen opplever et økt press i svangerskapsomsorgen rundt høytider og ferier, og da kan ventetiden være betydelig lengre. Det sammenfaller med at enkelte fastlegekontor også har mindre kapasitet til å motta gravide i forbindelse med avvikling av ferie.

Kommunehelsetjenesteloven pålegger kommuner og bydeler å ha et svangerskapstilbud hos jordmor. Det er imidlertid ikke gitt en norm for omfanget av tjenesten. Den gravide kan selv velge hvilken oppfølging hun ønsker i svangerskapet, hos fastlege, jordmor eller en kombinasjon. I dag gjennomføres som oftest første konsultasjon hos lege. Noen gravide kommer til helsestasjonen tidlig i svangerskapet og gjennomfører de fleste konsultasjonene hos jordmor, mens andre tar kontakt senere i forløpet og har en eller få konsultasjoner. Opplysninger om tjenestetilbudet i bydelen er tilgjengelig via internett, bydelsguide eller ved telefonhenvendelse til helsestasjonen.

Kommunehelsetjenesteloven inneholder krav om forsvarlighet i tjenestetilbudet. Svangerskapskontroller hos så vel jordmor som hos fastlege er begge deler forsvarlige helsetjenester. Bydelsdirektør vurderer ikke svangerskapstilbudet i Bydelen som uforsvarlig, men ser at kapasiteten i jordmortjenesten kunne vært bedre. Sett i sammenheng med antall gravide som har svangerskapskontroll hos jordmor, anses tjenesten å ha god effektivitet, jf ovenstående tall. En eventuell økning i det kvantitative tilbudet, er derfor vanskelig uten en økning i antall årsverk. Det vil ha økonomiske konsekvenser slik redegjort for nedenfor.

Saksfremlegget har så langt beskrevet kapasitet og vurderinger av det kvantitative tilbudet ved helsestasjonen. Bydelsdirektør vil også understreke at vel så viktig er krav til tjenestens innhold og kvalitet. Brukertilfredshet med helsestasjonens tilbud er gjennomgående godt, og stor tilsøkning kan også indikere et godt tilbud. Samtidig er det vel kjent at tilbud og etterspørsel er gjensidig avhengige faktorer når det gjelder helsetjenester. En økning av kapasitet vil ikke nødvendigvis medføre bedre kvalitet, eller et bedre tilbud til de deler av befolkningen som trenger dette mest. Helsestasjonen er et åpent og forebyggende tjenestetilbud. Det er en viktig utfordring å tilpasse tilbudet til brukere som har størst behov. I tillegg til å være et generelt befolkningstilbud skal helsestasjonen også være et viktig sikkerhetsnett for utsatte brukere.

Økonomiske, organisatoriske og miljørelaterte konsekvenser:

Svangerskapsomsorgen i Norge er gratis for brukerne, og kostnadene dekkes over offentlige budsjetter. I fastlegeordningen dekker kommunen grunntilskuddet (som følger av antall listepasienter), mens staten dekker variable kostnader knyttet til konsultasjoner. En økning i antall svangerskapskontroller hos fastlege vil derfor ikke utløse økte utgifter for kommunen, men bare økte statlige refusjoner. Når det gjelder jordmortjenesten, er jordmødrene ansatt i kommunen. Bydel/kommune får statlig refusjon for utførte svangerskapskontroller. Refusjonene dekker imidlertid bare en del av utgiftene, og de siste årene har refusjonsinntektene utgjort ca 30 % av stillingskostnadene. En eventuell økning i jordmordekning vil således medføre økte utgifter for bydelen.

Bydelens økonomiske situasjon gir i dag ikke rom for en slik økning.

Dersom det er aktuelt å øke tjenestetilbudet må det tas inn i budsjettbehandlingen for 2011, og må vurderes og prioriteres mot andre oppgaver.

Forslag til vedtak:

1. Saken tas til etterretning.
 2. Omfanget av jordmortilbudet vurderes i forbindelse med budsjettbehandlingen for 2011.
-

BYDEL SAGENE

Knut Egger
bydelsdirektør

Godkjent og ekspedert elektronisk uten underskrift

Trykte vedlegg:

Utrykte vedlegg:

Saksframlegg

Saksmappe:
2010/265

Saksbeh:
Iben van den Berg

Dato: 20.04.2010
Arkivkode:
321.0

Saksgang

Utvalg	Møtedato
Bydelsutvalget	27.05.2010
Barne - og ungekomiteen	20.05.2010
Barne- og ungdomsrådet	18.05.2010
Rådet for funksjonshemmede	18.05.2010

Lokal handlingsplan for barn og unge i vanskelige livssituasjoner

Sammendrag:

Saken belyser hvordan bydelen gjennom en egen handlingsplan arbeider med hjelp og støtte til barn som er utsatt for vold fra nære voksne.

Bakgrunn for saken:

Bystyret vedtok 23.5.2007 en plan for forebyggelse og bekjempelse av vold mot barn i nære relasjoner. Punkt 4 i vedtaket lyder:

"Bystyret bes påse at det i alle bydeler utarbeides handlingsplaner med konkret sett av virkemidler som sikre hjelp og støtte til barn utsatt for vold fra nære voksne."

I budsjettet for 2009 utvider byrådet innsatsområdet til å gjelde hjelp til barn og unge i en vanskelig livssituasjon. Målgruppen for handlingsplanen ble konkretisert til å gjelde barn og unge

- Som er utsatt for vold i nære relasjoner
- Som vokser opp i familier med rusmisbruk og/eller psykisk sykdom
- Som står i fare for å bli utsatt for tvangsekteskap
- Som står i fare for å bli utsatt for kjønnslemlestelse

Bydelen påbegynte arbeidet med handlingsplanen våren 2009. Arbeidet ble ledet av barnevernet med deltakelse fra ulike faggrupper fra bydelens egne tjenester og fra våre samarbeidspartner. Det ble nedsatt en referansegruppe bestående av brukerrepresentanter, frivillige organisasjoner, Regional Ressurssenter for vold, traumatisk stress og selvmordsforebygging (RVTS-Øst) samt arbeidstakerorganisasjonen Fagforbundet. (vedlegg 1)

Saksframstilling:

Avgrensning

Bydelen har nylig utarbeidet rusmiddelpolitisk handlingsplan og handlingsplan for psykisk helsearbeid. Disse omhandler tiltak som også berører områder i denne planen.

Beskrivelse av situasjonen i Bydel Sagene

Under arbeidet med handlingsplanen ble det klart at svært få tjenestesteder utenom barnevernet har statistisk oversikt over hvor mange barn og unge som befinner seg i vanskelige livssituasjoner. Barnevernet har imidlertid kun oversikt over de barn og unge som til enhver tid har kontakt med barnevernet. Likevel vurderer arbeidsgruppen at det samlet sett finnes nok opplysninger til å kunne vurderer behovet for konkrete tiltak.

Pr. 01.01.10 er det bosatt 4634 barn og unge i alderen 0 - 17 år i bydelen. Hovedveksten i barnebefolkningen er i aldersgruppen 0-5 år. Antall førskolebarn er mer en doblet de siste ti årene og flere år på rad er det registrert økning i antall nyfødte. En høy andel av barn og unge i bydelen har kontakt med barnevernet.

En vesentlig del av bekymringsmeldinger som sendes til barnevernet omhandler vold i nære relasjoner. Tidligere var det i hovedsak barn som vitne til vold, men den siste tiden er det registrert en økning i barn som utsettes for vold. Det er vanskelig å angi omfang av barn og unge som lever i familier med rusmisbruk eller psykisk sykdom, men ut ifra generelle risikofaktorer og kjente utfordringer i bydelen, vil det være rimelig å anta at dette finnes i et vesentlig omfang i bydelen.

Det er fortsatt stort behov for barneverntjenester i bydelen. Barnevernet mottar mange bekymringsmeldinger hvert år. Det har i de siste to årene vært en økning i meldinger på rundt 15 %, mens bydelen som følge av bedre levekår hadde forventet en viss nedgang og/eller stabilitet i omfanget (191 meldinger i 2007 mot 227 meldinger i 2008). 70 % av meldingene gjelder barn under 12 år. Det er registrert en liten økning i aldersgruppen over 12 år, men det er i hovedsak de yngste barna som er overrepresentert i barnevernet. Fortsatt er det en liten prosent av meldingene som kommer fra helsestasjon og barnehage sammenlignet med andre meldeinstanser. De fire hyppigste meldere til barnevernet gjennom mange år er politi, foreldre selv, barnevernvakten og skoler. I tillegg har andelen av ungdom som ønsker ettervernstiltak fra barnevernet etter fylte 18 år økt med 50 % de siste to årene. Samlet sett er det ingen store endringer i behovet for tjenester fra barnevernet.

Eksisterende tjenestetilbud i bydelen

Bydelen har et bredt spekter av tjenester og tilbud rettet mot barn, unge og deres foreldre, og bydelen har utviklet gode kjernetilbud som har eksistert gjennom flere år, som eksempelvis Vannvokterboligen (0-6 år) og tilretterleggertjenesten (6-18 år). Disse tilbudene ivaretar grunnstammen i bydelens tjenestetilbud til utsatte barn og unge og deres familier. Bydelen er i god gang med utviklingen av Familien Hus som skal romme alle tilbudene som per i dag er tillagt Vannvokterboligen, i tillegg skal det tilbys veiledningsgrupper til ansatte og foreldre etter metoden ICDP (International Child Development Programms). Tilbudene i Familiens Hus skal være under konstant utvikling og et ressursteam bestående av leder for helsestasjon, barnevern samt to enhetsledere for barnehagene skal ha jevnlig møter for å evaluere og utvikle tiltak. Familiens hus har som mål å jobbe med utsatte barn og unge og deres foresatt og skal jobbe med tidlig intervensjon og forebygging av barnefattigdom.

SaL To (Sammen lager vi et trygt Oslo)-modellen Modellens hovedoppgave er å avdekke utfordringer knyttet til barne- og ungdomskriminaliteten, bidra til at diverse tiltak innenfor ulike sektorer settes inn, initiere nye tiltak, samordne og koordinere virksomheten, samt bidra til kunnskapsutveksling, kunnskapsoverføring og informasjon rundt rus og

kriminalitetsforebyggende arbeid. Bydelsdirektør fremmer en egen BU-sak som redegjør nærmere for vårt Salto – arbeid, som er organisert sammen med de tre øvrige indre bydeler (Gamle Oslo, Grünerløkka og St.Hanshaugen).

Bydel Sagene er en av de bydeler i Oslo som har klart færreste ungdommer. Dette gjenspeiles blant annet i prosjektet "Unge gjengangere" et prosjekt mellom Oslo politidistrikt, salto-koordinator og barnevern. Bydelen har kun 1 til 2 gjengangere som er registrert på politiets oversikt. Arbeidsgruppen vurderer at eksisterende samarbeid i bydelen omkring denne gruppen av ungdommer fungerer tilfredsstillende og at det ikke er behov for ytterlige tiltak.

Arenaer for tverrfaglig samarbeid

Tverrfaglig samarbeid gjennom at ulike yrkesgrupper arbeider sammen om felles brukere og med felles mål er en arbeidsmetode bydelen benytter. Metoden krever at alle aktører tar stilling til og integrerer andre faggruppens grunnlag og viten. Tverrfaglig samarbeid gir større utnyttelse og samordning av ressurser. Aktørene i det tverrfaglige samarbeidet må være i stand til å representere den tverrfaglige gruppens synspunkter og ikke først og fremst sin egen faggruppe. Dette gir muligheter for en helhetstenkning rundt arbeidet med ulike saker. Fordelen med et godt tverrfaglig samarbeid for brukene er at dette skaper et helhetlig tilbud.

Bydelen har gjennom flere år utviklet svært gode rutiner for samarbeid på tvers av faggrenser og tjenester. Målsettingen er å få til et effektivt og samordnet tiltaksapparat i forhold til utsatte grupper, og å skape et godt og mangfoldig oppvekstmiljø for barn og unge generelt. Hensikten er å sikre at barn og foreldre får samordnet hjelp tidligst mulig.

Eksisterende samarbeidsfora

Bydelen har etablert:

- Samarbeidsforum for barn i alderen 0-6 år. Deltakere: Helsestasjon, barne – og ungdomspsykiatrien (BUP), barnevern, koordinator for Familiens Hus.
- Kartleggingsmøte for barn i alderen 6-12 år. Deltakere: Leder av ungdomstiltakene, Salto-koordinator, sosiallærere fra Bjølsen, Lilleborg og Sagene skoler, klubbleder ved juniorklubben, tiltakskonsulent fra barneverntjenesten, helsestasjon
- Kartleggingsmøte for unge i alderen 12 til 18 år. Leder av ungdomstiltakene, Salto-koordinator, bydelspoliti, sosiallærer fra Bjølsen og Sagene skoler, klubbleder ved ungdomsklubben, tiltakskonsulent fra barneverntjenesten, helsestasjon for ungdom
- Månedlige drøftningsmøter mellom barnevern, skole, helsestasjon og barnehager.
- Halvårlige møter mellom rektorene for skolene, enhetsledere for barnehagene, helsestasjonen og barnevernet.
- Faste arbeidsmøter mellom barnevern, sosialkontoret ved utviklingssenteret og ungdomstiltakene.
- Faste samarbeidsmøter mellom helsestasjon, bydelsoverlege, barne- og ungdomspsykiatrien og barnevernet.

Vold i nære relasjoner

Vold i nære relasjoner er en av bydelens største utfordringer når det gjelder barn og unge i vanskelige livssituasjoner. Det finnes ingen samlet oversikt i bydelen over hvor mange barn og unge som er vitne til eller utsettes for vold. Barnevernet er den eneste instansen som registrerer meldinger etter innhold. Mellom 15 og 20 % av alle meldinger til barnevernet omhandler vold i nære relasjoner. Hovedparten av voldsmeldingene omhandler barn i ikke vestlige familier. De hyppigste melder på voldssaker er politi, skoler eller ungdom som selv tar kontakt. Barnevernet har et eget voldsteam som håndterer alle innkommende saker om vold. I tillegg opplæres alle saksbehandlere i " *Den vanskelige samtalen*", barneintervju som metode i barnevernfaglig virksomhet. I tillegg tilbyr barnevernet opplæring til ansatte i bydelen om hvordan oppdage barn og unge som utsettes for vold.

Kjønnslemlestelse og tvangsekteskap

Registrerte saker som omhandler æres relatert vold og tvangsgifte har de siste fire til fem årene vært minimal. Voldssaker, mistanke om seksuelle overgrep og kjønnslemlestelse meldes barnevernet. Jordmødre og helsesøstre tar opp tema kjønnslemlestelse rutinemessig med foreldre som kommer fra områder hvor dette praktiseres. Det har ikke blitt avdekket eller meldt saker innenfor disse kategoriene de to siste år. Barnevernet har hatt en til to saker det siste året som kan komme under kategorien "*i fare for å bli tvangsgiftet*". Bydelens barnevern og helsestasjon har gjennom de siste årene hatt tett samarbeid rundt denne målgruppen og det er opprettet et ressursteam bestående av ansatte fra barnevern og helsestasjon som gir råd og veiledning til ansatte i bydelen. I tillegg har helsestasjonen via prosjektmidler avholdt opplysningssamlinger for mødre med barn i målgruppen. Arbeidsgruppen vurderer at det ikke er behov for ytterlige tiltak rundt denne gruppen. Eksisterende tiltak og samarbeid fortsetter uendret.

Rusmisbruk og/eller psykisk sykdom

En annen av bydelens store utfordringer er antall barn i familier med voksne som har et rusmisbruk og/eller psykiske problemer. Bydelens satsning på tidlig intervensjon er et viktig fokus for å oppdage disse familiene så raskt som mulig. Helsestasjon og barnehager er viktige tjenester som har en helt spesiell mulighet til å oppdage disse barna. Nærmere 100 % av alle familier i målgruppen har kontakt med helsestasjonen. Mange familier blir fulgt opp oftere enn helsestasjonens standardprogrammer legger til grunn. Helsesøster og helsestasjons lege får dermed en unik mulighet til å vurdere omsorgsevne hos foreldre og omsorgssituasjon for barna. Bydelen har styrket helsestasjonen med psykiatrisk sykepleier.

Bydelen har utarbeidet egen handlingsplan for psykisk helsearbeid og en ruspolitisk handlingsplan.

Oppsummering og anbefalinger

Barn og unge i Bydel Sagene som lever i en vanskelig livssituasjon med psykisk syke foreldre, rusmisbruk og vold i familien skal oppdages og få hjelp. Bydelen skal så langt det lar seg gjøre avverge at barn og unge utsettes for kjønnslemlestelse og æres relatert vold eller tvangsgifte.

Bydelen har mange tiltak, mye kompetanse hos ansatte og mange års erfaring fra tverrfaglig samarbeid. Bydelen har gode og velfungerende lavterskel tilbud og tiltakskjeder. Bydelen

har et aktivt forhold til utvikling av tilpasset tiltak og gode erfaringer med samarbeid rundt enkeltsaker på tvers av tjenestesteder. Bydelen har imidlertid også utfordringer med å sikre at vold m.m. overfor de yngste barna under 6 år systematisk avdekkes og dermed kan følges opp.

Bydelens satsningsområde må derfor særlig fokusere på de aller yngste barna og barn i grunnskole alder. Ved styrket fokus på denne gruppen av barn vil også behovet for tjenester øke og mest sannsynlig vil det skapes et behov for økte ressurser i blant annet barnevernet, men også utøvende tjenester vil merke et økt behov for tiltak.

Arbeidet med å forebygge omsorgssvikt hos utsatte barn og unge krever høy kompetanse og utstrakt tverrfaglig samarbeid i bydelen. Det er ofte tjenester som ikke har forebyggende barnevern som primæroppgave som kommer i kontakt med risikogrupper. Likeledes er det ikke alltid den som oppdager et problem som skal sette inn tiltak. Dette krever høy grad av bevissthet hos hele bydelens tjenesteapparat og likeledes høy kompetanse i forhold til omsorgssvikt hos barn og unge. Svært ofte vil det være behov for tiltak fra flere tjenestesteder og samarbeidspartnere i og utenfor bydelen. Kunnskap samt vilje og evne til samarbeid vil derfor være en nøkkelfaktor for suksess.

Forslag til vedtak:

Saken tas til etterretning.

BYDEL SAGENE

Knut Egger
bydelsdirektør

Godkjent og ekspedert elektronisk uten underskrift

Trykte vedlegg:

- 1.Oversikt over medlemmer i arbeidsgruppen og referansegruppen.
- 2.Handlingsplan for barn og unge i vanskelige livssituasjoner.

Vedlegg 2.
Vedlegg 1.

Utrykte vedlegg:

Handlingsplan for barn og unge i vanskelige livssituasjoner

2010 - 2013

INNHold:

1. Innledning.....	2
2. Mandat for handlingsplan for barn og unge i vanskelige livssituasjoner.....	2
3. Hovedmål for Handlingsplanen.....	3
4. Beskrivelse og vurdering av status i Bydel Sagene.....	3
5. Sosioøkonomiske forhold.....	4
6. Eksisterende tjenestetilbud.....	5
7. Definisjoner.....	6
8. Barn og unge som lever med vold i nære relasjoner.....	7
9. Barn og unge som vokser opp med rusmisbrukende og/eller psykisk syke foreldre.....	8
10. Barn og unge som står i fare for å bli utsatt for tvangsekteskap og/eller kjønnslemlestelse.....	10
11. Samarbeidsavtaler.....	11
12. Kompetanse (Kompetanseheving).....	12
13. Informasjon.....	13
14. Oppfølging av planen, evaluering og rapportering.....	13
15. Praktiske opplysninger.....	13

1. Innledning

Bystyret i Oslo vedtok mai 2007 at det skal utarbeides en handlingsplan for forebyggelse og bekjempelse av vold mot barn i nære relasjoner. Dette vedtaket ble utvidet i budsjettet for 2009 til at handlingsplanen skulle omfatte barn og unge i vanskelige livssituasjoner. Alle bydeler i Oslo Kommune skal utarbeide samordnende handlingsplaner for å sikre en helhetlig tilnærming til barn og unge i vanskelige livssituasjoner. Barn og unge i vanskelige livssituasjoner er konkretisert til å gjelde barn og unge

- som er utsatt for vold i nære relasjoner
- som vokser opp i familier med rusmisbruk
- som vokser opp i familier med psykisk sykdom
- som står i fare for å bli utsatt for tvangsekteskap
- som står i fare for å bli utsatt for kjønnslemlestelse

Bydel Sagene ønsker at tilbud til barn og unge skal være helhetlig, sammenhengende og kvalitativt godt samt tilpasset den enkeltes behov. Målsettingen for innsatsen overfor barn og unge er å styrke det forebyggende arbeidet og å bygge opp tjenestetilbud til risikoutsatte barn, unge og deres familier. Den viktigste forebyggende innsatsen foregår i hjemmet, på helsestasjonen, i barnehager og skoler og på fritidsarenaer. Det drives forebyggende arbeid rettet mot flere målgrupper i bydelen i dag. Det er behov for å gjennomgå tiltakene og sette opp nye mål. Det anses også som viktig med en slik gjennomgang for å systematisere tiltakene og for å sikre mer sammenhengende tjenester for barn og unge i vanskelige livssituasjoner.

Mange barn og unge får allerede god hjelp fra bydelens tjenester. Bydelens tjenester har et spesielt fokus på barn og unge blant annet ved å satse på tidlig intervensjon. Det foregår utstrakt samarbeid på tvers av tjenester, faggrupper og avdelinger. Det er etablert ulike arenaer for tverrfaglig samarbeid og forbyggende arbeid vektlegges på alle arenaer.

Bydel Sagene ønsker å styrke oppvekstmiljøet generelt til barn og unge i bydelen. Det er av stor betydning at de voksne på barns arenaer, så tidlig som mulig, klarer å identifisere risikofaktorer og problemer, be om hjelp og bidra til at det settes i verk tiltak for å forebygge vansker overfor grupper eller enkeltpersoner. Majoriteten av de hjelpetrengende familiene er fra kommunale boliger og flere er minoritetsfamilier med sosiale, helsemessige, psykiske og rusrelaterte vansker og økonomiske problemer. I tillegg har Sagene bydel en økende andel med barn og unge som på grunn av ulike funksjonshemming har spesielle behov.

Bydelen har store utfordringer knyttet til målgruppene, og det er viktig å sette fokus på tilgjengelig god hjelp, gode forebyggende tiltak og et langsiktig og kvalitativt godt behandlingstilbud for både barn og foreldre. Videre er det nødvendig med økt kunnskap blant bydelens ansatte, for å sikre at barna identifiseres og at det reageres så tidlig som mulig. Gode samarbeidsrutiner mellom ulike tjenestestedene, inkludert skolen, er avgjørende for å fange opp nettopp denne målgruppen.

2. Mandat for handlingsplan for barn og unge i vanskelige livssituasjoner

1. Det utarbeides handlingsplan for Bydel Sagene for perioden 2010 – 2013
2. Det nedsettes arbeidsgruppe som utarbeider forslag til handlingsplanen. Arbeidet ledes av mottaksleder i barnevernet Hanne Olstad.
3. Det nedsettes referansegruppe bestående av aktører fra offentlige instanser, råd og organisasjoner i og utenfor bydelen.
4. Handlingsplanen skal ta for seg konkrete tiltak som ansvarsfestes.
5. Ledergruppen i Bydel Sagene har et overordnet ansvar for utarbeidelse av handlingsplanen.

3. Hovedmål for Handlingsplanen

- Sikre en helhetlig tilnærming for barn og unge i vanskelige livssituasjoner, slik at de får rett hjelp til rett tid
- Sikre at tilbudet er lett tilgjengelig og nær brukere
- Sikre tverrfaglig og tverretattlig samarbeid for å fange opp de mest utsatte barn og unge på et tidligst mulig tidspunkt
- Sikre kompetanse hos ansatte som jobber direkte med utsatte barn, unge og deres familier

Hovedmålene skal være overordnet hele bydelens arbeid på dette feltet. For å sikre den videre prosessen skal hovedmålene gjenspeiles i tjenestenes og avdelingenes arbeid med egne virksomhetsplaner. Alle ansatte som jobber med barn og unge i Bydel Sagene skal kjenne til planen og retningsvalgene i den.

Det skal alltid være brukerens behov som danner utgangspunktet for organisering av tjenestene. Det må derfor legges godt til rette for brukermedvirkning. En av de viktigste faktorene for å gi barn og unge tidlig hjelp er at foreldrene, barnet og den unge selv deltar aktivt i utformningen av tiltak.

4. Beskrivelse og vurdering av status i Bydel Sagene.

Bydel Sagene ligger i sentrum av Oslo. I 2008 var det registrert 33 664 innbyggere i bydelen. Bydelen er fremdeles blant de fem bydeler med dårligst levekårene. Dette gjenspeiles i etterspørsel/behov som ligger betydelig over tilsvarende behov i hele Oslo. Fra å være Oslos største "eldre bydel" er nå bydelens eldre befolkning under by snittet. Antallet av førskolebarn er mer enn doblet de siste ti årene og det meldes hvert år om økning i antall registrerte nyfødte. I 2008 var det registrert 4597 barn og unge i alderen 0 – 17 år. Prognosen for bydelen gir en vekst på ca 400 barn (6-15 år) og ca 100 ungdom (16-18 år) i 2009. Tilsvarende utgjør veksten i aldersgruppen 0-5 år ca 70 barn. Økning tilsier et press på skolene og bydelen bør forvente en økt etterspørsel etter barneverntiltak. Idet bydelen allerede har Oslos høyeste behov/etterspørsel etter barnevern som i stor grad henger sammen med stor andel av kommunale boliger, antas det at veksten i slike tiltak ikke vil stige i takt med selve veksten i målgruppen.

Barnevernet har en sentral rolle i arbeidet med barn og unge i vanskelige livssituasjoner. Andelen av barnevernssaker er fortsatt høyt i bydel Sagene. Målet for tjenesten er å komme inn i familier i risikozonen så tidlig som mulig for å kunne gi den riktige hjelpen til den riktige tiden. Hovedparten av alle familier som har kontakt med barnevernet mottar tiltak i hjemmet, men for en liten del av disse familier vil ikke hjelpetiltak være tilstrekkelig og plassering utenfor hjemmet, som i fosterhjem eller på institusjon for en kortere eller lengre periode vil være nødvendig.

Andelen av barn og unge med undersøkelsessak eller tiltak i 2008 i forhold til bosatte barn 0-17 år er for Bydel Sagene på 10,4 % mot et Oslo gjennomsnitt på 6,1 %. Det er lite endring i klientgrunnlaget for barnevernet – fortsatt er det overhyppighet av barn og unge bosatt i kommunale boliger, ikke-vestlige innvandrede barn, barn av foreldre med rus/ og eller psykiatri problemer. Det er registrert en økning i antall ungdom med skolevegring og innadvent problematikk. Videre en økning i antall meldinger som beskriver vold i nære relasjoner samt en økning av saker som omhandler alvorlige samværskonflikter mellom foreldre.

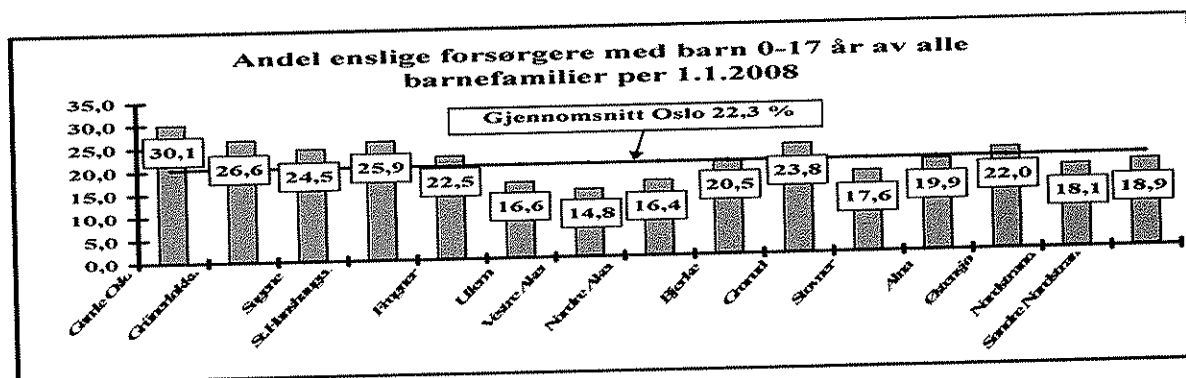
I 2009 mottok barnevernet 228 meldinger (2008:227). De siste to årene har antallet av meldinger økt med ca 15% pr år sammenlignet med 2007. 151 av barna var i aldersgruppen 0- 12 år (2008: 154) tilsvarende 72% (2008: 76%). Det er jevn fordeling i aldersgruppene 0-6 år og 7-12 år.

Ungdom i alderen 13 til 18 år sto for 28% av alle iverksatte undersøkelser (2008:24%). Aktiviteten i ungdomsgruppen har ligget stabilt på omkring en tredjedel av alle iverksatte undersøkelser.

Tall fra barneverntjenesten viser at antall meldinger (14%) omhandler vold har vært økende de siste årene. Videre viser tall at barn og unge i minoritetsfamilier er mest utsatt for vold, eller er vitne til vold mellom voksne i familien. Erfaringer fra forskning viser at det er stor underrapportering på vold og det er derfor rimelig å anta at det lever en stor andel barn og unge med vold i familien i bydelen som det ikke har lyktes det offentlige hjelpeapparatet å avdekke. Barneverntjenesten har arbeidet med to saker omhandlet bekymring for om barn blir utsatt for seksuelle overgrep. 19 % av meldingene har dreid seg om rusmisbruk og /eller psykiske problemer hos foreldre. En femte del av meldinger omhandler atferdsavvik hos barnet og/eller ungdommen. Dette kan være endring i atferd og utvikling, kriminell atferd, rusmisbruk og stor fravær på skole. Det er innrapportert er svært få saker som omhandler tvangsgifte (2009:1) og kjønnslemlestelse (2009:1).

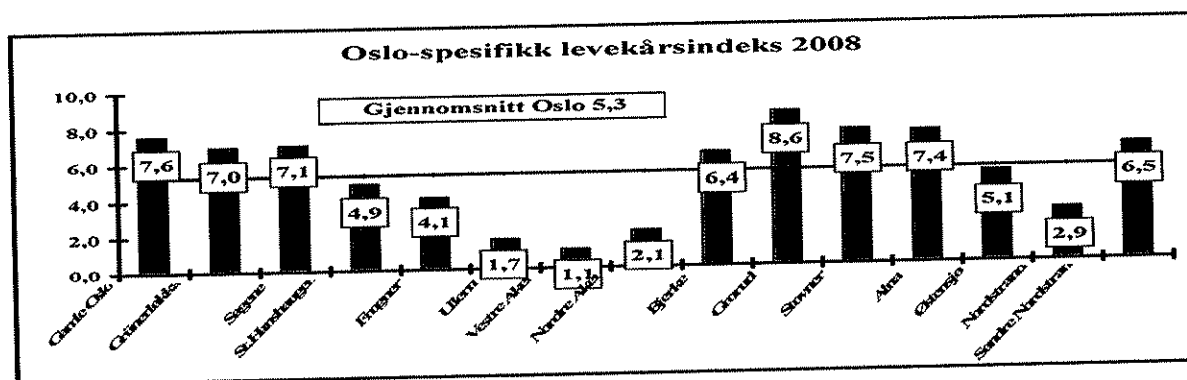
5. Sosioøkonomiske forhold

I Fafo-rapport 2009:4, Barnefattigdom i Norge rangeres bydel Sagene høyt opp på listen over barnefattigdom. I Norge utgjør barnefattigdom ut ifra EU's definisjon 6,7%. I Bydel Sagene utgjør barnefattigdom 21%. Barnefattigdom gir en ekstra utfordring i arbeid med utsatte barn og unge og deres familier. Økonomisk fattigdom kan føre til at barn og unge avskjæres fra tilknytning til viktige arenaer som fritids- og kultur tilbud, noe som igjen kan føre til sosial isolasjon. Barn og unge som vokser opp i familier med enslige forsørgere er spesielt sårbare.

Kilde: Budsjett 2010

Det fremgår av tabellen om levekårsindeks at bydelen fortsatt scorer høyt selv om bydelen relativt sett har noe bedre levekår sammenlignet med gjennomsnittet for Oslo som har hatt en liten økning det siste året. Hovedandelen av barn og unge med tiltak fra barnevernet kommer fra hushold med enslig forsørger, familier som mottar sosialhjelp og/eller familier med minoritetsbakgrunn.

Kilde: Budsjett 2010

Med bakgrunn i beskrivelsen av bydelen er det ingen alarmerende negativ utvikling. Det er likevel noen trekk som vurderes som utfordrende fremover og som vil være viktige faktorer i utarbeidelsen av handlingsplanen. Bydelen har derfor valgt å ha et særlig fokus på følgende i handlingsplansperioden:

- Barnefattigdom
- Arenaer for samarbeid
- Tidlig intervensjon
- Kompetanseheving
- Samordning av tiltak

6. Eksisterende tjenestetilbud

Følgende enheter og instanser har ansvar for tjenester som kan være aktuelle for barn og unge i vanskelige livssituasjoner og deres familier. Det er viktig å bemerke seg at denne listen ikke er uttømmende.

Bydelens tjenester

- Ordinære og åpne barnehager
- Helsestasjon
- Skolehelsetjenesten
- Familien Hus
- Barneverntjenesten
- Ungdomstiltakene/ Tilretterleggertjenesten
- Bydelens fastleger
- Habiliteringstjenesten for barn med spesielle behov
- Sosialetjenesten
- Rehabiliteringstjenesten

Øvrige tjenester i og utenfor bydelen

- Skoler
- Barnevernvakten
- Barne- og ungdomspsykiatrien avd. poliklinikk Nord
- Pedagogisk- Psykologisk Tjeneste (PPT)
- Familievernkontor
- Josefinegate DPS
- Alternativ til Vold (ATV)

- Barnehuset i Oslo
- RVTS – Ressurssenter om vold, traumatisk stress og selvmordsbygging
- Alarmtelefonen for barn og unge

Frivillige organisasjoner/tjenester

- Røde Kors, Telefon for tvangsekteskap
- Redd Barna
- Foreningen: Voksne for barn
- Kirkens Bymisjon
- Blå Kors
- Rustelefonen
- Kirken og andre trossamfunn

7. Definisjoner

Mangfoldet av definisjoner på sentrale begreper i handlingsplanen kan sees som uttrykk for ulike forståelser av disse begreper. Definisjoner reflekterer hvilke verdier og ideologiske ståsteder man ønsker å fremheve. Forskjellene i definisjoner kan også sees som uttrykk for at kunnskapsfeltet er under utvikling, der også forståelse og definisjoner endres i takt med ny kunnskap. Sammenhengen definisjonen skal brukes i og hva man ønsker å vise er avgjørende for hvilken definisjon man velger å bruke.

Vold

Med begrepet vold menes her *"å hindre et annet menneske å gjøre det som det ønsker å gjøre eller å påføre et annet menneske noe det ikke ønsker eller har godt av, gjennom å skremme, skade eller såre. Det er ulike former for vold som fysisk vold, psykisk vold, materiell vold, seksuell vold og latent vold."* Kilde: Isdal

Rusmisbruk

Med rusmisbruk menes her *"når en person ruser seg så ofte og så mye at det blir problemer av det – enten i familien, på jobben, eller at kroppen tar skade av det – da kaller vi det rusmisbruk. Denne definisjonen tar barnets perspektiv og ikke perspektivet til den voksne som ruser seg."* Kilde: Voksne for barn.

Psykisk vansker

Begrepet psykiske vansker defineres ut i fra symptombelastning. Symptomer som angst, depresjon, uro, atferdsforstyrrelser, søvnvansker mm er tilstede, men ikke i en slik grad at det kan stilles en diagnose. Kilde: Holte, 2006

Psykiske lidelser

Psykiske lidelser omfatter psykiske vansker som er så store at det kan stilles en diagnose. Dette er lidelser som generalisert angstforstyrrelse, markant depresjon, ADHD m.m. Kilde: Sidsel Gilbert, 2005

Tvangsekteskap

Med tvangsekteskap menes et ekteskap som organiseres på en slik måte at minst én av ektefellene *"Ikke har reel mulighet til å velge å forbli ugift eller velge en annen partner på tvers av familiens ønsker uten å bli utsatt for represalier, eller har samtykket til ekteskap etter utilbørlig press, trusler eller annen psykisk eller fysisk vold"*. Kilde: Handlingsplan mot tvangsekteskap (2008-2011)

Kjønnslemlestelse

Med kjønnslemlestelse av jenter og kvinner menes alle inngrep hvor de ytre kjønnsdeler fjernes helt eller delvis eller som medfører annen skade på de kvinnelige kjønnsorganer, og som foretas av kulturelle eller andre ikke-terapeutiske årsaker. Kilde: Handlingsplan mot kjønnslemlestelse (2008-2011)

8. Barn og unge som lever med vold i nære relasjoner

Hovedmål:

Bydelen skal ha et helhetlig og sammenhengende tilbud til barn og unge som lever med vold i nære relasjoner.

Handlingsplanen skal ha følgende strategiske mål:

- Ofrene skal sikres nødvendig hjelp og beskyttelse
- Kunnskap og samarbeid i hjelpeapparatet skal styrkes
- Forskning og utviklingsarbeid skal iverksettes
- Vold i nære relasjoner skal synliggjøres
- Vold i nære relasjoner skal forebygges gjennom holdningsendringer

Mål: 1

Barn og unge skal ha koordinerte og helhetlige tjenester

Tiltak: 1

Bydelen skal etablere samtaletilbud for barn og unge som lever med vold i nære relasjoner

Ansvarlig: Tilrettelegger tjenesten, Helsestasjon for Ungdom, Familiens Hus

Tiltak: 2

Bydelen viderefører prosjektet "Jenter, vold og trusler"

Ansvarlig: Ungdomstiltakene ved prosjektleder

Tiltak: 3

Bydelen benytter seg av eksisterende tilbud rettet mot målgruppen som er organisert hos samarbeidspartnere.

Ansvarlig: Alle enheter i bydelen

Mål: 2

Foreldre skal tilbys støtte for å styrke foreldrefunksjon og mestring

Tiltak: 1

Foreldre tilbys støtte og veiledning gjennom det alminnelige helsestasjonsprogrammet.

Ansvarlig: Helsestasjonen

Tiltak: 2

Foreldreveiledning gis i Familiens Hus, individuelt og/eller i gruppe

Ansvarlig: Koordinator for Familiens Hus, Tilrettelegger tjenesten og Åpne barnehager

Mål: 3

Bydelen skal sørge for at utsatte barn og unge får tidlig hjelp på riktig nivå

Tiltak: 1

Bydelen skal ha prosedyre for å identifisere utsatte barn og unge.

Ansvarlig: Ledergruppen i Barne- og ungdomsavdelingen (BOU) og i Helse- og sosialavdelingen (HOS).

Tiltak: 2

Bydelen skal etablere arenaer for tverrfaglig samarbeid

Ansvarlig: Bydelsdirektørens ledergruppe

Mål: 4

Ansatte skal ha nødvendig kompetanse til å møte barn og unge som lever med vold i nære relasjoner

Tiltak: 1

Kompetansehevingstiltak for ansatte i bydelen som kommer i kontakt med utsatte barn og unge

Ansvarlig: Ledergruppen i BOU og HOS

Tiltak: 2

Opplæringstilbud til ansatte i bydelen og aktuelle samarbeidspartnere som kommer i kontakt med utsatte barn og unge.

Ansvarlig: Barneverntjenesten

9. Barn og unge som vokser opp med rusmisbrukende og/eller psykisk syke foreldre

Hovedmål:

Bydelen skal ha et helhetlig og sammenhengende tilbud til barn og unge som vokser opp i familier med rusmisbruk og/eller psykisk syke foreldre

Handlingsplanen har følgende strategiske mål i forhold til rusmiddelmisbruk:

- Forebygge alle typer av rusmiddelmisbruk, med særlig fokus på forebyggende arbeid blant barn og ungdom.
- Bedre tilgangen til effektiv rådgivning, hjelp og behandling for personer med rusmiddelproblemer og deres pårørende
- Oppnå en vesentlig reduksjon i forekomsten av rusmiddelrelaterte helseskader og antallet av rusmiddelrelaterte dødsfall.

Bydel Sagene har utarbeidet handlingsplan for psykisk helsearbeid 2009 – 2010. Denne handlingsplanen er også sentral i arbeidet med barn og unge.

Handlingsplanen har følgende strategiske mål i forhold til arbeidet med psykisk syke foreldre:

- En pågående gjennomføring av intensjonene i statlig opptrappingsplan; integrering av mennesker med psykisk lidelser, åpenhet og styrking av tiltak for mennesker med psykisk lidelser generelt
- En kraftig satsning på området psykisk helsearbeid for barn og unge, tett oppfølging og tilrettelegging for å oppnå sammenhengende, god nok kvalitet

- Videreutvikling av samhandling og samarbeid mellom 1. og 2. linjen, og evaluering og implementering av samarbeidsavtaler
- Fortsatt kvalitetsutvikling gjennom den helhetlige rapporterings og evalueringsmodellen som er utviklet og som benyttes som planleggings – og styringsverktøy i dag.
- Offensiv styrking av brukermedvirkning, brukerkompetanse
- Full, forpliktende gjennomføring av bruken av individuell plan.
- Bydelen er i ferd med å utarbeide lokal ruspolitisk handlingsplan

Mål: 1

Barn og unge skal ha koordinerte og helhetlige tjenester

Tiltak: 1

Bydelen skal etablere et samtaletilbud til barn og unge som lever i familier med rusmisbruk og/eller psykisk sykdom

Ansvarlig: Familiens Hus, Tilrettelegger-tjenesten, Helsestasjonen

Tiltak: 2

Bydelen skal videreføre tilbudet med grupper for barn av psykisk syke. Dette er tilbud for barn i alderen 9-13 år.

Ansvarlig: Familiens Hus

Tiltak: 3

Barneverntjenesten skal fortsette sitt samarbeid med Tilrettelegger-tjenesten og bestille tiltak for barn i målgruppen. Tiltakene spenner vidt, fra rene aktivitetstiltak til individuell oppfølging av barnet/ungdommen og/eller deres familie.

Ansvarlig: Barneverntjenesten og Tilrettelegger-tjenesten

Tiltak: 4

Bydelen skal videreføre tilbudet ved Helsestasjonen for ungdom (HFU), hvor det også er ansatt en psykiatrisk sykepleier samt en psykolog fra Munchsgate familiekontor i tillegg til helsesøster.

Ansvarlig: Helsestasjonen

Tiltak: 5

Bydelen skal videreføre og videreutvikle samarbeidet mellom Barneverntjenesten, Ungdomstiltakene, Utviklingssenteret og Boligkontoret vedrørende tilbud om boligetablering og bo-oppfølging, kvalifisering og oppfølging i helsetiltak for denne målgruppen.

Ansvarlig: Bosettingsteamet

Mål: 2

Foreldre skal tilbys støtte for å styrke foreldrefunksjon og mestring

Tiltak: 1

Bydelen skal tilby veiledning til foreldre for barn i denne målgruppen.

Ansvarlig: Familiens Hus

Tiltak: 2

Psykiatrisk sykepleier skal være knyttet til Familiens Hus og drive foreldrestøttende arbeid for foreldre med psykiske vansker eller lidelser, for eksempel oppfølging ved fødselsdepresjon.

Ansvarlig: Helsestasjonen

Mål: 3

Bydelen skal sørge for at utsatte barn og unge får tidlig hjelp på riktig nivå

Tiltak: 1

Bydelen skal videreføre og videreutvikle prosjektet "Barns oppvekst i kommunale gårder"

Ansvarlig: Helse – og sosialtjenesten

Tiltak: 2

Bydelen skal videreføre bruken av ruskartleggingsverktøyet **Adolescent Assessment Dialogue (ADAD)**

Ansvarlig: Barneverntjenesten og Tilretterleggertjenesten

Mål: 4

Ansatte skal ha nødvendig kompetanse til å møte barn og unge som lever i familier med rusmisbruk og eller psykisk sykdom

Tiltak: 1

Bydelen skal gjennomføre kompetansehevende tiltak gjennom kurs/opplæring til ansatte i bydelen samt andre som jobber med barn og unge i denne målgruppen.

Ansvarlig: Ledergruppen i BOU og HOS

10. Barn og unge som står i fare for å bli utsatt for kjønnslemlestelse og/eller tvangsekteskap**Hovedmål:**

Bydelen skal ha et helhetlig og sammenhengende tilbud til barn og unge som står i fare for å bli utsatt for tvangsekteskap og/eller kjønnslemlestelse

Handlingsplanen har følgende strategiske mål i arbeidet mot kjønnslemlestelse:

- Effektiv håndheving av lovverk
- Økt kompetanse og kunnskapsformidling
- Forebygging og holdningsskapende arbeid
- Tilgjengelige helsetjenester
- Styrket innsats ved ferier

Handlingsplanen har følgende viktige strategiske mål i arbeidet mot tvangsekteskap:

- Lovverket mot tvangsekteskap skal håndheves effektivt
- Tvangsekteskap skal forebygges
- Kompetanse og samarbeid skal styrkes
- Hjelpetiltakene skal være gode og tilgjengelige

Mål: 1

Barn og unge skal ha koordinerte og helhetlige tjenester

Tiltak: 1

Helsestasjons- og skolehelsetjenesten har rutiner for å forebygge kjønnslemlestelse.

Ansvarlig: Helsestasjonen

Tiltak: 2

Bydelen har et tilbud om samtaler og frivillig underlivsundersøkelse til jenter som er eller står i fare for å bli kjønnslemlestet.

Ansvarlig: Helsestasjonen

Mål: 2

Foreldre skal være orientert norsk lov på området

Tiltak: 1

Bydelen skal videreføre informasjons- og holdningsskapende arbeid i Somalisk Kvinnegruppe

Ansvarlig: Helsestasjonen og barneverntjenesten

Tiltak: 2

Bydelen skal kartlegge hvilke frivillige organisasjoner som finnes i bydelen og inngå et aktivt samarbeid med disse.

Ansvarlig: Enheter innen BOU og HOS avdelingen

Mål: 3

Ansatte skal ha nødvendig kompetanse til å møte barn og unge som står i fare for å bli utsatt for tvangsekteskap og/eller kjønnslemlestelse.

Tiltak: 1

Bydelens Ressursteam gir råd og veiledning om kjønnslemlestelse, tvangsekteskap og menneskehandel til ansatte i bydelen og aktuelle samarbeidspartnere.

Ansvarlig: Helsestasjon og barneverntjenesten

11. Samarbeidsavtaler

Mellom bydelens virksomheter

Det ble i 2005 utarbeidet samarbeidsavtaler mellom ulike tjenester i bydelen og barneverntjenesten. Samarbeidsavtalene tar utgangspunkt i det ansvaret som bydelen har for tjenester rettet mot de mest utsatte barn og unge. Det ble etablert tverrfaglige og tverretatlige rutiner for samarbeid og tidlig intervensjon slik at barnevernets samarbeidspartnere raskt kan ta opp sin bekymring i slike saker og iverksette tiltak til støtte for barnet/ungdommen. Barneverntjenesten har en sentral koordinerende rolle i dette arbeidet.

Mål: 1

Etablere og styrke samarbeidet på laveste effektive nivå. Sikre tilpasset arenaer for tverrfaglig samarbeid mellom tjenesteområder internt i egen bydel.

Tiltak: 1

Gjennomgang av eksisterende arenaer for tverrfaglig samarbeid mellom bydelens tjenester med henblikk på å videreutvikle samarbeidet.

Ansvarlig: Ledergruppa i BOU og HOS

Tiltak: 2

Etablere andre eller nye arenaer for tverrfaglig samarbeid dersom det er behov.

Ansvarlig: Ledergruppa i BOU og HOS

Mellom bydelen og andre virksomheter internt i Oslo kommune

Bydel Sagene har inngått samarbeidsavtale mellom Senter for psykisk helse- barn og ungdom, sektor Ullevål. Det er etablert samarbeidsmøter mellom ledere ved Poliklinikken Nord og Sagene bydel en gang hvert halvår. Dette fora arrangerer fagdag for ansatte to ganger i året.

Det er etablert et samarbeid rundt unge gjengangere. Dette er byomfattende og er et samarbeid mellom politiet og bydelene.

Det er etablert Salto- koordineringsmøte hvor ledere fra skoler i bydelen, barnevern, helsestasjonen, ungdomstiltakene, forebyggende avsnitt ved Grønland Politistasjon, sosialtjenesten, poliklinikken Nord, Sagene samfunnshus og Salto-koordinator deltar.

Mål: 1

Med tverrfaglig/tverretattlig samarbeid er det et mål å utvikle tjenestetilbud til den enkelte barn eller ungdom som oppleves sammenhengende, oversiktlig og forutsigbart.

Tiltak: 1

Gjennomgang av eksisterende arenaer for tverrfaglig samarbeid mellom bydelens tjenester med henblikk på å videreutvikle samarbeidet.

Ansvarlig: Ledergruppa i BOU og HOS

Tiltak: 2

Etablere arena for samarbeid med voksenpsykiatrien ved Josefinestgate DPS.

Ansvarlig: Ledergruppa i BOU og HOS

12. Kompetanse

Innenfor planområdet blir organisasjon og ansatte aldri utlært. Til det beste for barn og unge og deres familier må det hele tiden søkes å utvikle gode fagpersoner og en velfungerende organisasjon. Dersom bydelen skal levere riktige tjenester til riktig tid, er det viktig at ansatte har erfaring, kunnskap og forståelse for hva som er deres oppgave og at de handler i tråd med dette. En forutsetning for å oppnå resultater i det forebyggende arbeidet er at nødvendig kompetanseheving gjennomføres. Sagene bydel har i lengre tid hatt fokus på kompetanse hos ansatte. Dette skjer i form av opplæring, kurs, erfaringsutveksling og nettverksarbeid, både internt i den enkelte enhet og i samarbeid med andre enheter internt i bydelen eller internt i Oslo kommune. Bydelen har i tillegg valgt å knytte seg opp mot ulike utdanningsinstitusjoner som universitet i Oslo, Høgskolen i Oslo og ressurs og kompetansesenter som Regionalt ressurscenter om vold, traumatisk stress og selvmordsforebygging, RVTS.

Mål: 1

Ansatte som arbeider med barn og unge skal ha kjennskap til risikofaktorer og friskfaktorer i barn og unges oppvekst og utvikling.

Kompetanseutvikling skal bidra til at ansatte som arbeider med barn og unge tar ansvar for å oppdage bekymringssaker på et tidlig stadium, at de forstår sin rolle i forhold til andre aktører i og utenfor bydelen og at de vet hvordan samarbeidssystemene fungerer.

Tiltak: 1

Bydelen skal videreføre opplæringsprogrammet Assist.

Ansvarlig: Ledergruppa i BOU

Tiltak: 2

Holde fagdager, kurs og opplæring på tvers av tjenestesteder for ansatte i bydelen og for ansatte som jobber med bydelens utsatte barn og unge.

Ansvarlig: Ledergruppa i BOU og HOS

13. Informasjon

Bydelen skal ved internettsider, serviceerklæringer og deltakelse på ulike arenaer bidra med nødvendig informasjon.

Mål: 1

Ansatte, brukere, pårørende og samarbeidspartnere skal ha bedre kjennskap til tjenestetilbudene og hvor de kan de henvende seg.

Tiltak: 1

Bydelens intranettsider skal være ajourførte og tilpasset aktuelle målgrupper.

Ansvarlig: Informasjonsansvarlig

Tiltak: 2

Barneverntjenesten og helsetjenesten skal videreføre sin deltakelse ved skolenes førskoledager.

Ansvarlig: Barneverntjenesten og Skolehelsetjenesten

14. Oppfølging av planen, evaluering og rapportering

Handlingsplan for barn i vanskelige livssituasjoner er ment å være et styringsredskap i perioden frem til utgangen av 2013. Ledergruppa i BOU og HOS har ansvar for at det utarbeides en konkret fremdriftsplan for iverksetting, oppfølging og evaluering av tiltak som er foreslått i handlingsplanen. Det skal foretas evaluering av handlingsplanen hvert år i perioden planen gjelder for.

Handlingsplanen innarbeides i bydelens virksomhetsplaner. Det rapporteres årlig gjennom årsberetning om måloppnåelse.

15. Praktiske opplysninger

Bydelens tjenestetilbud og organisering: www.bsa.oslo.kommune.no

Vedlegg. 2

ARBEIDSGRUPPENE FOR PROSJEKTET

1. Prosjektgruppe:

- prosjektleder: Hanne Olstad (barneverntjenesten)
- prosjektmedarbeider: Ann Kristin Larsen (barneverntjenesten)

2. Arbeidsgruppe:

- Ingvild Mydland (Sagene helsestasjon)
- Tone M. Hølmebakk (Søknadskontoret for barn og ungetj.)
- Lillian Rognstad (Ungdomstiltakene)
- Bydelens skoler
- Line Brandt (Bydelens barnehager)
- Tone Kronquist (Salto-koordinator)
- Bjørn Erstad (Sosialtjenesten/ Utviklingssenteret)
- Henning Mørland (bydelsoverlege)
- Rehabiliteringstjenesten
- Poliklinikken Nord – Barne- og ungdomspsykiatrien
- Josefinesgate DPS
- Bydelspolitiet

3. Styringsgruppe:

- Ledergruppa i Barne- og Ungdomsavdelingen i bydelen

4. Referansegruppe:

- Monica Berge, Røde Kors
- Barne- og Ungdomsrådet i bydelen v/ Stine og Sanna
- Berit Rio Wangen, LPP
- Susan Guerra, Sagene Samfunnshus
- Ane Simonsen og Lill Salole, Regionalt ressurscenter om vold, traumatisk stress og selvmordbygging (RVTS)
- Jamal Mohsin, Hana Senter mot Tvangsekteskap
- Fagforbundet, Marte Rønbeck
- Hanne Netland Simonsen, Alternativ til Vold

05.05.09

PAU- sak 10/59

Saksframlegg

Saksmappe:
2010/4

Saksbeh:
Hilde Graff,

Dato: 04.05.2010
Arkivkode:
321.0

Saksgang

Utvalg	Møtedato
Bydelsutvalget	27.05.2010
Barne - og ungekomiteen	20.05.2010
Rådet for funksjonshemmede	18.05.2010

Orientering om barneverntjenestens arbeid med barn i fosterhjem

Sammendrag:

Saken omhandler barnevernstjenestens arbeid med barn i fosterhjem.

Bakgrunn for saken:

Det har i den senere tid vært stor politisk fokus sentralt på barnevernets oppfølging av fosterhjem. Med bakgrunn i dette ønsker bydelsdirektør å gi bydelsutvalget en orientering om barnevernstjenesten i bydelen sitt arbeid med barn i fosterhjem.

Saksframstilling:

Plassering i fosterhjem:

Når kommunen overtar den daglige omsorgen for et barn kan barnet plasseres i fosterhjem jf. barnevernloven § 4-22. Et fosterhjem defineres i henhold til barnevernloven som

- a) Private hjem som tar imot barn til oppfostring på grunnlag av barneverntjenestens beslutning om hjelpetiltak etter barnevernloven § 4-4 (frivillige plasseringer) eller i samband med omsorgsovertakelse etter barnevernloven § 4-12 eller § 4-8.
- b) Private hjem som godkjennes i henhold til lov om barneverntjenester § 4-7

Et fosterhjem defineres etter typer av fosterhjem, eksempelvis finnes det ordinære fosterhjem, slektsfosterhjem, forsterkede fosterhjem, beredskapsfamilier og ungdomsfamilier. Felles for alle disse fosterhjemsordningene - uavhengig av hva man kaller dem – er at de er å regne som fosterhjem i henhold til lov om barneverntjenester § 4-22. Dette betyr at lov- og forskriftspålagte krav gjelder for alle typer fosterhjem.

Det stilles videre spesielle krav til de som ønsker å bli fosterforeldre: "Til fosterforeldre skal det velges personer som har særlig evne til å gi barn et trygt og godt hjem, og som kan løse oppfostringsoppgavene i samsvar med de forutsetningene som er lagt til grunn om oppholdets varighet." Et fosterhjem er et hjem som, for kortere eller lengre tid, med eller uten forsterkningstiltak, med eller uten slektstilknytning til barnet, med eller uten et fylkesnemndsvedtak i bunn, med eller uten direkte tilknytning til staten, mottar ett eller flere barn til oppfostring.

Organisering

Bydelens barnevern har i flere år valgt å etablere en egen gruppe som jobber med barn i fosterhjem. Bakgrunnen er at bydelen har et særskilt ansvar overfor barn og unge som det enten har tatt omsorgen for eller som er plassert utenfor hjemmet med samtykke fra foreldre, frivillige plasseringer. Oppfølging av barn og unge i fosterhjem er omfattende og krevende og barnevernet vurderer per dags dato at for å sikre best mulig oppfølging av fosterbarna er det mest hensiktsmessig å ha en egen gruppe som jobber med dette.

Status i bydelen

Vedtak om å overta omsorgen for et barn kan treffes, dersom det er alvorlige mangler ved den daglige omsorgen som barnet får, eller alvorlige mangler i forhold til den personlige kontakt og trygghet som det trenger etter sin alder og utvikling. Å overta omsorgen for et barn innebærer en sterk begrensning i foreldreansvaret ved at foreldrene er fratatt retten til å utøve den daglige omsorgen for barnet. Kriteriene for omsorgsovertakelse er skjønnspregede, og det presiseres at en omsorgsovertakelse bare kan vedtas dersom det ikke kan skapes tilfredsstillende forhold for barnet ved hjelpetiltak.

I perioden 2007 til 2009 ble det fattet 26 vedtak om omsorgsovertakelse av Fylkesnemnda. Vanligst begrunnelse for omsorgsovertakelse blant de minste barna er i hovedsak omfattende rus og/eller psykiske lidelser hos foreldre, vold i familien og generell for dårlig omsorgskompetanse hos foreldre. For de eldre barna er det som oftest i tillegg til ovenstående også barnets atferd som kan danne grunnlag for omsorgsovertakelse. Det kan da være utvikling av rusproblematikk, kriminalitet eller vold enten i form av trusler eller fysisk vold. For de eldre ungdommer ser vi også at flere tar kontakt med barnevernet enn tidligere. Disse ungdommer forteller om år med dårlig omsorg og at de nå har kommet til et punkt hvor de ikke orker mer.

Tabell 1: Antall omsorgsovertakelser fordelt på kjønn og alder

	2007		2008		2009	
	Gutter	Jenter	Gutter	Jenter	Gutter	Jenter
Omsorgsovertakelse	4	4	5	4	3	2
0-5 år	2	1	3	2	2	1
6-12 år	1	2	0	0	0	1
13-18 år	1	1	2	2	1	0
Sum	8		10		7	

Kilde: Årsrapportering til Fylkesmannen

Nærmere 21% prosent av barn og unge der er plassert utenfor hjemmet bor i fosterhjem. Det er tilnærmet lik fordeling mellom jenter og gutter. Antall barn og unge under omsorg har holdt seg stabilt de siste 3 årene. (tabell 2). Omkring en tredjedel av barn og ungdom i fosterhjem er etnisk minoriteter. Et fåtall av disse bor hos fosterforeldre som selv har utenlandsk opprinnelse. Erfaringsmessig er det vanskelig å rekruttere fosterhjem med samme etnisk bakgrunn som barnet og de fleste som bor i etnisk minoritetsfosterhjem bor hos slektninger.

Barnevernet undersøker alltid om det er mulig for barnet å bo hos familie før annen plassering. I en del saker er det ikke mulig å plassere barnet i nær familie på grunn av store konflikter eller fordi det ikke finnes noen nær familie i landet. Samtidig finnes det også eksempler på vellykket plasseringer hos familie.

Tabell 2: Antall barn i fosterhjem fordelt på kjønn, frivillige, tvang og etnisitet.

	2007		2008		2009	
	Gutter	Jenter	Gutter	Jenter	Gutter	Jenter
Fosterhjem	30	35	35	34	32	33
Herav. Frivillig § 4-4,5	3	4	4	5	4	5
Herav: Under omsorg § 4-12	27	31	31	29	28	28
Etnisk minoriteter	13		18		18	
Ordinære fosterhjem	32		22		25	
Forsterket fosterhjem	26		38		31	
Fosterhjem tilknyttet private tiltak	7		8		6	

Kilde: Årsstatistikk 2007 -2009

De fleste fosterhjemmene blir forsterket i form av lønnskompensasjon til én av fosterforeldrene slik at denne kan være hjemme å ta vare på fosterbarnet det første året. For noen fosterbarn er behovene så store og komplekse at det er nødvendig at én av fosterforeldrene er hjemme på heltid over en lengre periode.

Rekruttering av fosterhjem er lagt til Barne – og familieetaten. Barneverntjenesten sender søknad til fosterhjemsavdelingen. I enkelt tilfeller finnes det aktuelle fosterforeldre i etatens ”bank” dette gjelder i hovedsak når det dreier seg om de yngste barna. For de eldre barn/ungdom er det vanskelig å rekruttere ordinære fosterhjem og som oftest er alternativet å plassere barnet i et fosterhjem tilknyttet et privat tiltak. Oslo kommune har inngått avtale med flere private aktører som formidler fosterhjem i tillegg til institusjonsplasser. De økonomiske konsekvenser ved slike plasseringer er vesentlige høyere enn ved ordinære eller forsterket fosterhjem. Barnevernet har de siste to årene søkt å redusere bruken av slike plasseringer der hvor det har vært mulig.

Utgiftene til et ordnært fosterhjem er mellom kr 12.000 – 15.000 pr måned i godtgjørelse og utgiftene til et forsterket fosterhjem kan variere fra kr 26.000 til 38.000 pr måned. Det er barnets behov som skal vurderes ved eventuell forsterkning. En forsterknings periode bør ikke være kortere enn 6 måneder i henhold til Byrådets felleskriv av 2006.

For noen barn og ungdommer klarer barne – og familieetaten ikke å skaffe ordinære fosterhjem eller det blir vurdert at behovet er så omfattende at barnet ikke kan plasseres i vanlig fosterhjem. I disse tilfeller er det private aktører som tilbyr fosterhjem med oppfølging fra eget firma. En slik plass koster mellom kr 3000 til kr 4000 i døgnet.

Hovedparten av barnevernets utgifter går til betaling av institusjonsplasser og til fosterhjem tilknyttet private tiltak.

Utsiktede flyttinger fra fosterhjem.

Fosterforeldre opplever ofte at tenårene med fosterbarn byr på store utfordringer. Det er ikke uvanlig at ungdommer gjør opprør mot foreldrene i tenårene og fosterbarn er ikke annerledes end andre ungdommer på dette området. Bydelen har likevel hatt få saker hvor det har vært aktuelt å flytte ungdommen ut av fosterhjemmet. For å hindre flytting fra fosterhjemmet kan barnevernet sette inn ulike typer av forsterkningstiltak i fosterhjemmet. Det kan være ekstra oppfølging fra saksbehandler, ekstern veileder til fosterforeldrene, avlastningstiltak, økt økonomisk godtgjørelse slik én av fosterforeldrene kan være hjemme på heltid en periode. I flere saker kontaktes lokal barne- og ungdomspsykiatrien for ekstra oppfølging av ungdommen. Når ikke de ulike tiltakene som settes inn for å forebygge en flytting virker vil siste utvei være at ungdommen flytte ut av fosterhjemmet. Avhengig av hjelpebehovet hos ungdommen vil det da enten blir søkt rekruttert ny fosterfamilie, noe som ofte viser seg å være vanskelig, ungdommen kan også flytte inn i hybelstiltak med oppfølging enten fra bydelen selv, institusjon eller ved kjøp av private oppfølgingstiltak.

Fratakelse av foreldreansvar og adopsjon

Muligheten for å fremme sak om fratakelse av foreldreansvar med henblikk på adopsjon har vært lite benyttet i bydelen og Oslo som helhet. Bakgrunnen er i hovedsak at det er vurdert å være til barnets beste å ha kontakt med foreldre i større eller mindre grad. En adopsjon vil hindre denne muligheten. I den siste tiden har det blant annet fra barne- og likestillingsdepartementet vært større fokus på at flere slike saker blir fremmet og prøvd for fylkesnemnda. Bydelens barnevern har i løpet av det siste året fremmet to saker for fylkesnemnda med tanke på at barna skal kunne adopteres på sikt.

Oppfølging av barn i fosterhjem

Barneverntjenesten skal følge opp og føre kontroll med hvert enkelt barns situasjon i fosterhjemmet og gi fosterforeldrene nødvendig råd og veiledning. Barneverntjenesten skal besøke fosterhjemmet så ofte som nødvendig for å oppfylle dette ansvaret, men minimum 4 ganger i året. I 2009 var det 4 barn som i følge opptellingen ikke fikk tilstrekkelig oppfølgingsbesøk i henhold til krav, det vil si en forskriftsoppgåelse på 93 %. Samlet for alle bydelene i Oslo var måloppgåelsen 90 %. Sammenlagt ble det utført 256 oppfølgingsbesøk i bydelens fosterhjem, dette tilsvarer en måloppgåelse på 3,94 besøk i hvert fosterhjem mot et forskriftskrav på 4 besøk.

Dersom barneverntjenesten vurderer forholdene i fosterhjemmet som gode og plasseringen har vart i mer enn to år, kan antall besøk reduseres til minimum to pr. år. Barneverntjenesten har fattet beslutning om å redusere antall oppfølgingsbesøk i 17 saker tilsvarende 43 %. Oslosnittet er på 58 %. Barneverntjenesten vurderer fortløpende om det er faglig forsvarlig å redusere antall oppfølgingsbesøk.

Hovedparten av bydelens fosterhjem er plassert utenfor Oslo på sør og øst landet – med en stor andel i Østfold. De fleste fosterhjemmene ligger mellom 1 til 3 timers bilkjørsel fra Oslo.

Tilsyns – og omsorgsbydel

Bydelen har ansvar både for barn plassert i fosterhjem i bydelen av andre bydeler/kommuner i tillegg til ansvar for egne barn hvor bydelen både er tilsyns – og omsorgsbydel. Per dags

dato har bydelen tilsynsansvar for 4 barn plassert av andre bydeler. Bydelen har selv plassert 5 barn i egen bydel.

Alle barn som er plassert i fosterhjem skal ha en tilsynsfører. Formålet med tilsynsførerordningen er å føre kontroll med at barnet får tilfredsstillende omsorg i fosterhjemmet og at de forutsetningene som ble lagt til grunn for plasseringen blir fulgt opp. Tilsynsfører skal foreta tilsynsbesøk så ofte som nødvendig for å sikre dette, men minimum 4 ganger i året. Gitt visse forutsetninger, blant annet at barnet er over 15 år og har bodd i fosterhjemmet i mer enn to år, kan antall tilsynsbesøk reduseres til minimum to pr. år. Tilsynsfører er barnets uavhengige støtteperson.

Alle fosterbarna i bydelen har oppnevnt tilsynsfører.

Ettervern

Når en ungdom som bor i fosterhjem eller institusjon nærmer seg myndighetsalderen, har barneverntjenesten plikt til å vurdere om han eller hun trenger oppfølging etter 18-årsdagen. Men mye kan være til hinder for et godt oppfølgingstilbud. Kanskje er ungdommen selv ikke motivert for å ha kontakt med barneverntjenesten, og vil bare kjenne på frihetsfølelsen. Den senere tids forskning på hvordan det går med barnevernsbarna viser at det går nok så dårlig for en stor del av ungdommene. Samtidig viser forskningen også at de ungdommer som tar imot ettervern klarer seg bedre enn de som ikke får ettervern. Nærmere 100 % av alle ungdommer som har vært under barnevernets omsorg ønsker fortsatt hjelp av barnevernet etter fylte 18 år. For ytterlig informasjon om barnevernets arbeid med ettervern vises det til sak BU 10/25: "Orientering om barneverntjenestens arbeid med ettervern".

Tabell 3. Ungdom mellom 18 og 23 år i fosterhjem

	2007	2008	2009
Fosterhjem	10	10	6
Forsterket fosterhjem	2	2	7

Omtrent en tredje del av ungdommene mellom 18 og 23 år bor i fosterhjem. For fosterbarn er det viktig å få mulighet til å bli boende utover 18 år. Dels for å sikre at de fullfører videregående skole og dels fordi denne gruppen av ungdommer er spesielt sårbare i overgangen til voksenlivet. Dette gjelder ungdommer generelt og ungdommer fra barnevernet spesielt, både på grunn av de erfaringene de har med seg, men også fordi mange av dem ikke har den støtte fra foreldre og annen familie som mange andre ungdommer har.

Tabell 4. Ungdommer under omsorg som fyller 18 år og som skriver seg ut av barnevernet.

	2007	2008	2009
Fylt 18 år	9	6	11
Skrevet seg ut av barnevernet	0	1	0

Som ovenstående tabell viser så ønsker stort sett alle ungdommer å ha kontakt med barnevernet også når de har fylt 18 år. Noen avslutter kontakten etter fylte 20 år, men stadig flere har ønske om og behov for kontakt også utover 20 år.

Hovedparten av ungdommene bosetter seg fortrinnsvis i området hvor de har bodd i fosterhjem og barneverntjenesten jobber da tett sammen med lokale tjenester og tiltak der hvor det er nødvendig. Et fåtall av ungdommene flytter tilbake til bydelen og barnevernet har samarbeid med aktuelle instanser som Utviklingssenteret, boligkontor og sosialkontor der hvor det er nødvendig.

Kommunerevisjonen

Kommunerevisjonen gjennomførte høsten 2009 en oppfølgingsundersøkelse av hovedundersøkelsen 23/2004 og 29/2004 og 1/2008 om Bydelens tilsyn, oppfølging og kontroll ved fosterhjems plasseringer. I forbindelse med undersøkelsen hadde bydelens barnevern besøk av Kommunerevisjonen som eneste omsorgskommune.

Kommunerevisjonen konkluderer med at "bildet samlet sett ser vesentlig bedre ut for bydelens ivaretagelse av ansvaret som omsorgskommune enn i undersøkelsen rapportert i 2008".

For Sagene sin del vurderer Kommunerevisjonen det slik at det i en viss utstrekning var sammenfall mellom de krav lov/forskrift stiller til bydelen og bydelens rapporterte ivaretagelse av sitt ansvar som omsorgs- og tilsynskommune i 2009. Det rapporteres mangler ved ivaretagelsen ved at:

- a) 13 av 55 fosterhjemsavtaler ble ikke gjennomgått med fosterforeldrene de siste 12 måneder.
- b) Fire av 60 fosterhjem ikke fikk oppfølgingsbesøk i samsvar med forskriftskravet
- c) Fire av ni barn fikk ikke tilsynsbesøk i samsvar med forskriftskravet.

Barnevernet vil sikre at interne rutiner blir fulgt når det gjelder oppfølging av fosterhjem, herunder sikre at det foreligger dokumentasjon på gjennomførte oppgaver i henhold til lovens forskrifter. Barnevernet vurderer at allerede eksisterende rutiner for å sikre oppfølgingsbesøk og tilsynsbesøk er gode nok til ivaretagelse av bydelens forpliktelser.

Vedlagt følger høringsrapport og barnevernets svar på høringsrapport.

Oppsummering og konklusjon

- Omfanger av barn under omsorg plassert i fosterhjem har holdt seg stabilt de siste årene. Kun 3 bydeler har flere barn under omsorg en bydel Sagene.
- Erfaring viser at det går bedre med ungdommer som opprettholder kontakten med barnevernet etter fylte 18 år – dette gjelder også ungdom som har vært under omsorg av barnevernet
- Lønns- og arbeidsbetingelser for fosterforeldre vurderes å ha betydning for hvor lett det er å rekruttere kvalifiserte fosterforeldre. Det kan virke som om at private tiltak har bedre betingelser enn det offentlige og dermed lettere klare å knytte til seg fosterforeldre.

- Barnevernet ser en utvikling i retningen av at de barn som kommunen tar omsorgen for ofte har store hjelpebehov over lengre tid og kravet til samarbeid og samordning av tjenester i og utenfor bydelen er økende.

Forslag til vedtak:
Saken tas til etterretning

BYDEL SAGENE

Knut Egger
bydelsdirektør

Godkjent og ekspedert elektronisk uten underskrift

Trykte vedlegg:

Høringsbrev: Rapport bydelens tilsyn, oppfølging og kontroll ved fosterhjems plasseringer (Vedlegg 1)
Bydelens svar på høringsbrevet (Vedlegg 2)

Utrykte vedlegg:

Kommunerevisjonens utkast til rapport: Bydelens tilsyn, oppfølging og kontroll ved fosterhjems plasseringer.

Oslo kommune
Kommunerevisjonen

Vedlegg 1

Bydel Sagene
Bydelsdirektøren og kontaktperson i barnevernet
e-postmottak

Dato: 09.04.2010

Deres ref:

Vår ref (saksnr.):
200900820-72
Revisjonsref:

Saksbeh:
Frode Grønvold
Tlf.:

Arkivkode
126.2.2

HØRINGSRAPPORT BYDELENES TILSYN, OPPFØLGING OG KONTROLL VED FOSTERHJEMSPlasseringer

Rapporten er en oppfølging av rapportene 23/2004, 29/2004 og 1/2008 om barn i fosterhjem.

Vi viser til tidligere kontakt om gjennomføringen av Kommunerevisjonens forvaltningsrevisjon *Bydelenes tilsyn, oppfølging og kontroll ved fosterhjemsplasseringer*. Høringsrapport er nå utarbeidet og følger vedlagt til uttalelse.

Uttalelsesfrist 03.05.2010.

Vi ber om at bydelsdirektørens kommentarer til rapporten er oss i hende i løpet av 03.05.2010. Høringsrapporten er offentlig og sendes kontrollutvalgets medlemmer til orientering.

Når bydelsdirektøren kommenterer rapporten, ber vi om at spørsmålene nedenfor blir besvart:

1. Har informasjonen om prosjektets hensikt vært tilstrekkelig klar?
 2. Har bydelsdirektøren kommentarer til prosjektets metode, anvendte kilder eller data som kan ha betydning for rapportens konklusjoner? I tilfelle hvilke?
 3. Har bydelsdirektøren kommentarer til revisjonskriteriene som ligger til grunn for våre konklusjoner? I tilfelle hvilke?
 4. Hva er bydelsdirektøren samlede vurdering av rapportens vurderinger, konklusjoner og anbefaling?
 5. Vedlagt følger en liste over alle anbefalingene og hvilke bydeler de enkelte anbefalingene er rettet til. Kommunerevisjonen ønsker tilsvaret på de anbefalingene som er rettet til denne bydelen. Vi ber om at bydelsdirektøren angir hvilke anbefalinger som vil bli fulgt opp, angir tiltak per anbefaling og tidsperspektiv for iverksettelse av tiltakene.
 6. Oppfattes rapporten som nyttig for bydelsdirektøren? Oppgi begrunnelse hvis dette ikke allerede har framkommet som svar på ovenstående spørsmål.
 7. Hvordan vurderes rapportens oppbygning og språkbruk?
- Bydelsdirektøren må naturligvis også gjerne fremme andre synspunkter enn dem som fanges opp av disse spørsmålene

Vi vil avgi endelig rapport til kontrollutvalgets møte i mai 2010, det er derfor viktig at uttalelsesfristen overholdes. Deres uttalelse vil ligge som vedlegg til rapporten. Rapporten vil inneholde et sammendrag av bydelenes kommentarer og Kommunerevisjonens vurdering av disse.

Adresse:
Grenseveien 88
0663 OSLO

Telefon resepsjon 23 48 68 00
Telefaks 23 48 68 01
Org.nr.: 976 819 861

Epost: postmottak@revisjon.oslo.kommune.no
Internett: <http://www.krv.oslo.kommune.no>

Kommunerevisjonens anbefalinger

1. Kommunerevisjonen anbefaler at de bydelene som fortsatt ikke tilfredsstilte forskriftskravet bør iverksette tiltak for å sikre jevnlig gjennomgang, minimum en gang i året, av fosterhjemsavtalen sammen med fosterforeldre og at disse dokumenteres.

Rettet til: Bydelene Alna, Frogner, Gamle Oslo, Grorud, Nordre Aker, Sagene, St. Hanshaugen, Stovner, Søndre Nordstrand, Ullern og Østensjø

2. De fire bydelene som oppga at de ikke hadde utarbeidet tidsavgrensede tiltaksplaner for alle aktuelle barn, snarest bør sørge for at slike kommer på plass. De bør også etablere rutiner som kan bidra til å sikre at det utarbeides tiltaksplaner samtidig med, og gjerne forut for, vedtak om plassering i fosterhjem som hjelpetiltak.

Rettet til: Bydelene Alna, Nordstrand, Søndre Nordstrand og Østensjø

3. De tre bydelene som oppga at de ikke hadde utarbeidet planer for framtidig omsorgssituasjon for alle aktuelle barn, bør snarest sørge for at slike kommer på plass. De bør videre etablere rutiner for å sikre at det utarbeides og vedtas en plan for barnets fremtidige omsorgssituasjon innen to år etter plassering i fosterhjem.

Rettet til: Bydelene Gamle Oslo, Nordstrand og St. Hanshaugen

4. Kommunerevisjonen anbefaler at de elleve bydelene som ikke oppfyller kravet om antall oppfølgingsbesøk i fosterhjemmet bør sette i verk tiltak for at fosterhjemmet besøkes så ofte som nødvendig.

Rettet til: Bydelene Alna, Frogner, Gamle Oslo, Grorud, Grünerløkka, Nordre Aker, Nordstrand, Sagene, St. Hanshaugen, Søndre Nordstrand og Østensjø

5. De tre bydelene som manglet tilsynsførere må sørge for at disse kommer på plass snarest.

Rettet til: Bydelene Grünerløkka, St. Hanshaugen og Østensjø

6. Kommunerevisjonen anbefaler at de 13 bydelene som ikke oppfylte kravet om antall tilsynsbesøk bør sette i verk tiltak for at tilsynsfører skal besøke fosterhjemmet så ofte som nødvendig

Rettet til: Bydelene Alna, Frogner, Grorud, Grünerløkka, Nordre Aker, Nordstrand, Sagene, St. Hanshaugen, Stovner, Søndre Nordstrand, Ullern, Vestre Aker og Østensjø

I tillegg har Kommunerevisjonen gitt følgende anbefalinger vedrørende tema som ikke er oppsummert i dette kapittelet. Kommunerevisjonen anbefaler at:

7. Alle bydelene bør ha rutiner som sikrer jevnlig evaluering av tiltaksplanene. Dette er særlig viktig for de tre bydelene som oppga at de bare hadde evaluert cirka halvparten eller færre av tiltaksplanene i siste år.

Rettet til: Bydelene Gamle Oslo, Søndre Nordstrand og Ullern

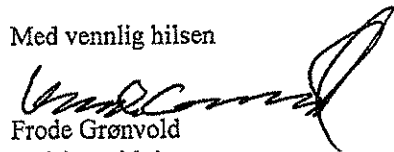
8. De åtte bydelene hvor ikke alle tilsynsførere hadde kurs i oppgavene eller tilsvarende kompetanse bør

- a. sørge for at alle tilsynsførere får tilbud om opplæringskurs med en sterk oppfordring om å melde seg på.
- b. vurdere å stille som vilkår at tilsynsførere er villige til å gjennomføre opplæringskurs før de engasjeres.

Rettet til: Bydelene Gamle Oslo, Grorud, Sagene, St. Hanshaugen, Søndre Nordstrand, Ullern Vestre Aker og Østensjø.

Spørsmål om rapporten kan rettes til prosjektleder Frode Grønvold tlf 916 79945, eller på e-post frode.gronvold@krv.oslo.kommune.no.

Med vennlig hilsen

Frode Grønvold
revisjonsrådgiver

Vedlegg 1: Høringsrapport: *Bydelenes tilsyn, oppfølging og kontroll ved fosterhjems plasseringer*

Tilsvarende henvendelse er sendt til:

Alle bydelene og Byråden for sosiale tjenester og rusomsorg.

Vedlegg 2

Kommunerevisjonen
Grenseveien 88
0663 Oslo

Dato: 05.05.2010

Deres ref:	Vår ref (saksnr):	Saksbeh:	Arkivkode:
	2008/647	Iben Schier van den Berg	324.3

HØRINGSRAPPORT - BYDELENES TILSYN, OPPFØLGING OG KONTROLL VED FOSTERHJEMSPLASSERINGER

Det vises til høringsbrev datert 09.04.10 med svarfrist 03.05.10.

1. Informasjonen om prosjektets hensikt har vært tilstrekkelig klar.
2. Bydel Sagene var den eneste bydelen, som omsorgsbydel, som hadde besøk av Kommunerevisjonen i forbindelse med revisjonen. Bydelen anser kommunerevisjonens gjennomgang av saksmappene til fosterbarna som veldig nyttig. Underveis i prosessen ble flere punkter avklart og tydeliggjort. Kommunerevisjonen har selv påpekt svakheter ved undersøkelsen eksempelvis under tabell 6, og bydelen deler revisjonens vurdering.
3. Bydelen har ingen kommentarer til revisjonskriteriene, da disse følger av Lov om barneverntjenester, forskrifter, veiledere, rundskriv samt vedtak fattet av bystyrets organer.
4. Rapporten har ikke avdekket områder som bydelen ikke selv var klar over – og som bydelen uansett ville ha fulgt opp. Videre registrerer bydelen at kommunerevisjonen vurderer ”*det slik at det i en viss utstrekning var sammenfall mellom de krav lov/forskrift stiller til bydelen og bydelens rapporterte ivaretagelse av sitt ansvar som omsorgs – og tilsynskommune i 2009.*” Samme vurdering fikk ytterligere 9 bydeler. Bydelen er fornøyd med at kommunerevisjonen konkludere med ”*at bildet samlet sett ser vesentlig bedre ut for bydelenes ivaretagelse av ansvaret som omsorgs – og tilsynskommune i 2009*” sammenlignet med forrige revisjon.
5. Kommunerevisjonen viser til 4 områder hvor bydelen bes gi tilbakemelding på de anbefalinger som forslås:
 1. Bydelen har utarbeidet kontrollliste som skal ivareta lovpålagte oppgaver i arbeidet med fosterhjem. Det er avdekket svakhet i intern rutine ved blant annet skifte av saksbehandler, noe som har forårsaket at ikke alle fosterfamilier fikk gjennomgått fosterhjemsavtalen i henhold til avtale. Det er foretatt en innstramming i forhold til å følge prosedyrer som er avtalt.

Bydel Sagene

Besøksadresse:
Thorvald Meyers gate 7
Postadresse:
Postboks 4200 Nydalen
0401 Oslo

Telefon: 02180
Telefaks: 23 47 40 01
Giro: 6004 06 04092
Org.nr.: 974 778 726

Internett:
www.bsa.oslo.kommune.no
E-post:
postmottak@bsa.oslo.kommune.no

124

4. 4 barn fikk ikke oppfylt kravet om oppfølgingsbesøk. Det dreier det seg om 1 barn hvor kommunerevisjonen ikke godkjente et besøk som oppfølgingsbesøk. For 1 barn ble alle oppfølgingsbesøkene gjennomført, men det siste besøket ble ikke registrert i fagsystemet før etter fristen. For 2 barn ble ikke intern rutine fulgt ved bytte av saksbehandler og dermed ble det ikke oppdaget at det manglet besøk før det var for sent.
 5. 4 barn fikk ikke oppfylt eller ville få oppfylt kravet om tilsynsbesøk. I realiteten fikk 2 av disse barna oppfylt kravet om tilsynsbesøk. På registreringstidspunktet var det for usikkert om de ville bli gjennomført, derfor valgte bydelen å svare at de ikke ville bli gjennomført. For 1 barn var det avtalt med omsorgskommunen ikke å starte opp tilsynsfører, da barnet skulle flytte til en annen bydel. For 1 barn ble kravet ikke oppfylt – det manglet et besøk i forhold til måloppnåelse. Bydelen vurderer at det er gode nok rutiner for å sikre at tilsynsbesøk blir gjennomført til tross for at 1 barn ikke fikk alle besøkene sine.
 8. Alle tilsynsførere som bydelen er ansvarlige for får tilbud om kurs/opplæring. For noen av tilsynsførerne var det ikke mulig å få gjennomført kurset på grunn av andre forpliktelser (2 stykker) andre har ikke gjennomført kurs fordi det ikke har vært kurstilbud i tilsynsfører perioden. Vært tilbud om kurs i den perioden de har vært tilsynsfører. Bydelen vurderer at tiltak for å sikre at tilsynsførerne får tilbud om kurs, er godt ivarettatt.
6. Samlet sett vurderer bydelen at rapporten gir en bra oversikt over status på Oslo kommunes og bydelens forpliktelser overfor barn i fosterhjem. Det er også gledelig å notere seg at kommunerevisjonen vurderer at samlet sett er situasjonen for fosterbarn blitt vesentlig forbedret siden forrige undersøkelse. Siden forrige revisjon har det vært stort fokus på barn i fosterhjem noen som har bedret situasjonen i Oslo kommune.
 7. Bydelen har ingen kommentarer til dette punktet.

Av andre tiltak som har stor betydning for oppfølging av barn i fosterhjem kan bydelen nevne at alle saksbehandlere i barnevernet får opplæring i "Barnesamtalen" en faseinndelt, strukturert metode for å snakke med barn. Målet er at barnet skal komme i såkalt fri fortelling. I fri fortelling kan barnet fritt og uten ledelse av voksne, fortelle om seg selv og sine opplevelser av hvordan det er å være akkurat seg selv.

Innføring av intern kontroll i barnevernet har også medført mer systematisk oppfølging av fosterbarn og større muligheter til å fange opp avvik på et tidlig tidspunkt. Oppfølging av fosterhjem er et fast punkt i barnevernets årshjul.

Med hilsen
BYDEL SAGENE

Knut Egger
Bydelsdirektør

Godkjent og ekspedert uten underskrift

Saksframlegg

Saksmappe:
2010/387

Saksbeh:
Hilde Graff,

Dato: 29.04.2010
Arkivkode:
323.0

Saksgang

Utvalg	Møtedato
Bydelsutvalget	27.05.2010
Barne - og ungekomiteen	20.05.2010

Overgang og sammenheng mellom barnehager og skoler i bydel Sagene

Sammendrag:

Saken omhandler forpliktende samarbeid mellom bydelens skoler og barnehager.

Bakgrunn for saken:

Å gi barnehagebarna et faglig solid tilbud og sørge for en god overgang mellom barnehage og skole er ett av tre hovedsatsningsområder til byrådet.

Dette presiseres i oppdragsbrev 2010 til bydelene fra byrådsavdelingen for kultur og utdanning. Med bakgrunn i dette har bydelen i samarbeid med bydelens skoler utarbeidet forpliktende samarbeidsrutiner og samarbeidsavtale er undertegnet av de tre rektorene og barne- og ungdomssjef.

Saksframstilling:

I 2009 ble det nedsatt en tverrfaglig arbeidsgruppe hvor skolene, helsestasjon, søknadskontor for barn- og ungetjenster og barnehagene var representert. Arbeidsgruppen hadde som mandat og utarbeide samarbeidsrutiner for å sikre en best mulig overgangen fra barnehage til skole for bydelens barn. Arbeidet ble ledet av enhetsleder for Sagene barnehageenhet. Rutinene var ferdig utarbeidet desember 2009 og forpliktende kontrakt ble undertegnet av rektorene ved bydelens barneskoler og barn- og ungdomssjef på møte i bydelsadministrasjonen 6. januar 2010.

Samarbeidsrutinene omhandler:

- Samarbeidsavtale mellom Bydel Sagene og skolene
- Årshjul med rutiner
- Skjema for informasjon om skolestarteren fra barnet
- Skjema for informasjon om skolestarteren fra foresatte og ansatte.

Konklusjon:

Bydelsdirektør ønsker å understreke at det er gjort grundig arbeid for å legge til rette for et godt framtidig samarbeid mellom bydelens barnehager og skoler og vil påse at samarbeidsavtalen følges opp.

Forslag til vedtak:

Saken tas til etterretning

BYDEL SAGENE

Knut Egger
bydelsdirektør

Godkjent og ekspedert elektronisk uten underskrift

Trykte vedlegg: Samarbeidsavtale mellom bydelens barnehager og skoler.

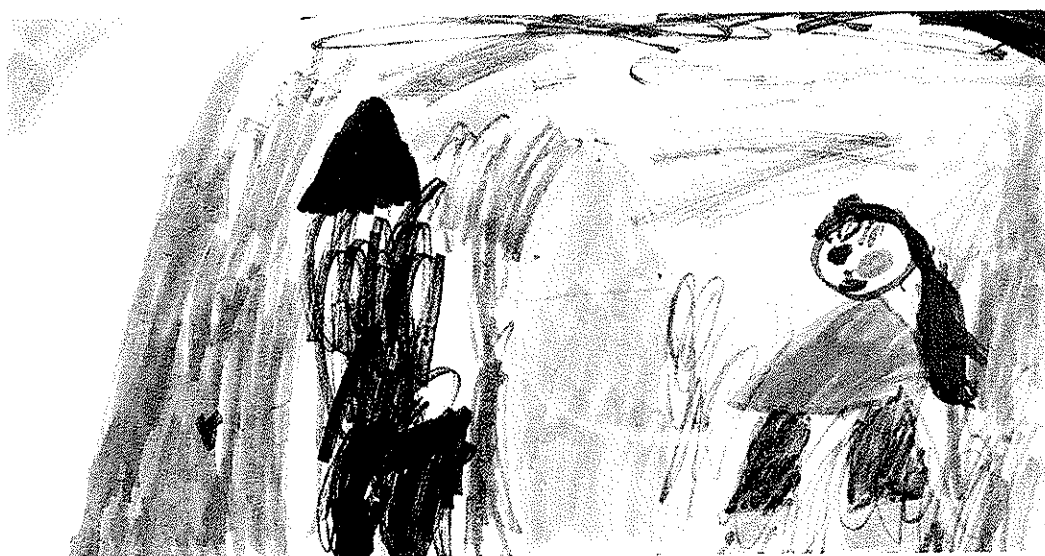
Utrykte vedlegg:

Oslo kommune

Bydel Sagene
Utdanningsetaten

"Overgang og sammenheng mellom barnehager og skoler i bydel Sagene"

**Forpliktende
samarbeidsrutiner for alle
skoler og barnehager i bydel
Sagene**

<u>Innhold</u>	<u>Side</u>
----------------	-------------

• Samarbeidsavtale mellom Bydel Sagene og skolene	1
• Rutiner f.o.m. august t.o.m juni	2-3
• Informasjon om skolestarteren fra barnet	4
• Informasjon om skolestarteren fra foresatte og barnehagen	5

Rutinene er forpliktende. De er utarbeidet av en tverrfaglig arbeidsgruppe:

Sosiallærer Bjølsen skole: Tone Grosch

Sosiallærer Sagene skole: Mona Nikolaisen

Spesialpedagog søknadskontoret bydel Sagene: Kari Breck

Helsesøster Sagene helsestasjon: Hege Beate Johansen

Fagleder Akerselva barnehageenhet: Eva Emilie Skaue

Fagleder Sagene barnehageenhet: Jenny Öberg

Enhetsleder Sagene barnehageenhet: Sissel Dahl Løv

desember 2009

Oslo kommune

Bydel Sagene

Barne og ungdomsavdelingen
Utdanningsetaten

Forpliktende samarbeidsavtale angående overgang og sammenheng mellom barnehage og skole/aktivitetsskolen i bydel Sagene:

Bydel Sagene sine barnehager og skoler forplikter seg gjennom denne avtalen og følge rutiner i vedlegg bygget på veilederen "fra eldst til yngst" utarbeidet av barne- og familieetaten og skoleetaten.

Avtalen skal gjelde alle skolestartere og har til hensikt å trygge overgangen fra barnehage til skole for alle barn og spesielt for barn med særskilte behov.
Den skal sikre at alle parter deltar i et tverrfaglig samarbeid rundt skolestart og at barn får gode utviklings- og aktivitetsmuligheter.

Desember 2009

Hilde Gråff
Bou sjef
Bydel Sagene

Line Andreassen
Rektor
Sagene skole

Eyvind Dahl
Rektor
Lilleborg skole

Arild Lillehagen
Rektor
Bjølsen skole

Samarbeidsrutiner i forhold til overgang fra barnehage til skole i bydel Sagene

Gjelder alle barn, siste barnehageår før skolestart

MÅNED	OPPGAVE	ANSVAR
AUGUST	• Enhetsleder sender informasjon om hvem som er fagleder i den enkelte barnehage til skolene. • Private barnehager sender navnet på styreren til skolene. • Barnehagen kartlegger hvilke barn som skal til hvilke skoler.	Enhetsleder Styrere Pedagogisk leder
SEPTEMBER	• Skolen inviterer til et møte med nødvendig informasjon om høsthalvåret med samarbeidspartnere i bydelen. (Aktivitetsskolens leder, spesialpedagogisk veileder fra søknadskontoret og barnehager). → Søknadskontoret informerer om søknadsfrist for spesialscole/gruppe. → Barnehagen har med liste over skolestarterne og hvilke skoler de skal starte på. • Skolen sender informasjon til foreldre, styrere og enhetsledere vedrørende innskriving og fleksibel skolestart. • Enhetsleder/styrer sender ut informasjon om innskrivningsdager til barnehagene for oppslag. • Skolen tilrettelegger og gjennomfører skoleinnskrivingen. NB! Barn med store og omfattende behov som vil trenge et helhetlig skoletilbud (spesialscole/gruppe), skal henvises til PPT for ny sakkyndig vurdering innen 01.10 året før skolestart.	Sosiallærer Søknadskontoret Pedagogisk leder Skolen Skolen Fagleder
OKTOBER/ NOVEMBER/ DESEMBER	• Barn som skal vurderes i forhold til spesialundervisning i forbindelse med skolestart skal henvises til PPT innen 01.12 året før skolestart.	Fagleder
FEBRUAR	• Skolen inviterer til et møte med nødvendig informasjon om vårhalvåret med samarbeidspartnere i bydelen. (Aktivitetsskolens leder, spesialpedagogisk veileder fra søknadskontoret og barnehager → Info om søknadsfrist til Aktivitetsskolen. → om førskoledagene	Sosiallærer Aktivitetsskolen Skolen

Samarbeidsrutiner i forhold til overgang fra barnehage til skole i bydel Sagene
Gjelder alle barn, siste barnehageår før skolestart

MÅNED	OPPGAVE	ANSVAR
MARS	Barnehagene forsikrer seg om at foreldrene har fått informasjon om søknadsfrist til Aktivitetsskolen.	Fagleder
APRIL/MAI	Barnehage, foreldre og barn samarbeider om å fylle ut de to skjemaene "Informasjon om skolestarteren" og oversender disse til skolen.	Pedagogisk leder
	- Barnehagen tar kontakt med skolen for å avtale besøk med skolestarterne. - Skolen sender e-post til enhetsleder / styrer om når de har førskoledager. Enhetsleder/ styrer distribuerer videre til barnehagene.	Pedagogisk leder Skolen Enhetsleder/styrer
MAI/JUNI	Skolen sender ut invitasjon og gjennomfører førskoledager.	Skolen
JUNI	Skolen innarbeider rutiner som sikrer Aktivitetsskolen tilgang til nødvendig informasjon som skolen har mottatt om barna.	Skolen/Aktivitetsskolen

Generell informasjon:

- Helsestasjonen informerer foreldre på 4-års kontroll om bydelens tilbud om barnehageplass, eventuelt "Bedre skolestart".
- Barnehagen (fagleder/styrer) tar initiativ til å innkalle til samarbeidsmøter med skole, foreldre, barnehage og eventuelt andre (barnevern, PPT, Poliklinikk Nord) der det er behov for ekstra informasjon (barn uten vedtak) for å sikre en god overgang til skolen.
- Skolene må koordinere møtetidspunkter slik at barnehagene får anledning til å møte på de skolene der har skolestartere.

INFORMASJON OM SKOLESTARTEREN

fra barnet til skolen/Aktivitetsskolen
fylles ut av barnet sammen med foresatt eller barnehagen

Til rektor ved.....skole.

Informasjon formidles til kontaktlærer på 1.trinn og Aktivitetsskolens leder.

Dette skjemaet sendes sosiallærer og skolen sammen med informasjon gitt av foreldrene og barnehagen innen 01.05. Gjerne med en tegning på baksiden.

Barnets navn:..... Fødselsdato:.....

1. Dette vil jeg at skolen skal vite om meg:

2. Dette tenker jeg om å begynne på skolen:

Vi samtykker i at personalet ved skole får opplysninger som er oppført i dette skjemaet.

Oslo, dato:.....

.....
foresattes underskrift

.....
foresattes underskrift

INFORMASJON OM SKOLESTARTEREN
fra foresatte og barnehagen til skolen/Aktivitetsskolen

Til rektor ved.....skole.

Informasjon formidles til sosiallærer/kontaktlærer på 1.trinn og Aktivitetsskolens leder.

Formålet med dette skjemaet er at skolen skal kunne tilrettelegge skolestarten best mulig for det enkelte barn. Barnehagene har ansvar for at skjemaet fylles ut i samarbeid med barnets foresatte i foreldresamtale, at foresatte får kopi og at originalen sendes den aktuelle skolen innen 01.05.

Barnets navn:..... Fødselsdato:.....

Navn på barnehagen barnet går i:.....År i barnehage totalt:.....

1. Hvilke aktiviteter, områder og situasjoner liker og mestrer barnet spesielt godt?

2. Hvordan er barnets språk?

3. I hvilke situasjoner trenger barnet ekstra omsorg/tilrettelegging?

4. Er det opplysninger dere synes det er viktig at skolen får ut over det som er nevnt?

Er det ytterligere opplysninger du som foreldre mener skolen bør ha er det fint om du kontakter skolen direkte.

Vi samtykker i at personalet ved skole får opplysninger som er oppført i dette skjemaet.

Oslo, dato:.....

.....
foresattes underskrift

.....
foresattes underskrift

.....
fagleders underskrift

.....
pedagogisk leders underskrift

Saksframlegg

Saksmappe:
2008/460

Saksbeh:
Tone Marie Hølmekbakk

Dato: 04.05.2010
Arkivkode:
326.4

Saksgang

Utvalg	Møtedato
Rådet for funksjonshemmede	18.05.2010
Barne- og ungdomsrådet	18.05.2010
Barne - og ungekomiteen	20.05.2010
Bydelsutvalget	27.05.2010

Kriminalitetsforebyggende arbeid blant barn og unge.

Sammendrag

Denne saken handler om bydelens kriminalitetsforebyggende arbeid blant barn og unge.

Bakgrunn for saken

SalTo (Sammen lager vi et trygt Oslo) er en samarbeidsmodell mellom Oslo kommune og Oslo politidistrikt om kriminalitetsforebyggende arbeid blant barn og unge i alderen 10 - 23 år. SalTo-modellens hovedoppgave er å avdekke utfordringer knyttet til barne- og ungdomskriminaliteten innenfor målgruppen. Dette samarbeidet er etablert i alle landets kommuner under navnet SLT.

Saksframstilling

Bydelens kriminalforebyggende arbeid er forankret i Barne- og ungdomsavdelingen gjennom Salto - koordinator som har til oppgave å sikre at beslutninger følges opp i et samarbeid mellom de interne enhetene i bydelen, skolene i bydelen og Politiet. Salto koordinator er ansvarlig for gjennomføring av faste møter der enhetsleder for barneverntjenesten, helsestasjonen, ungdomstiltak, sosialtjenesten, bydelens rektorer og Politiet møter med fast representant. Målet for disse møtene er å sikre at samarbeidet foregår som en del av de ulike tjenestenes praksis. I 2007 etablerte bydelsdirektørene et regionalt samarbeid om det kriminalitetsforebyggende arbeidet i bydel Sagene, Grünerløkka, Gamle Oslo og St. Hanshaugen bydel. Dette samarbeidet ble etablert på bakgrunn av et behov for å samordne de kriminalitetsforebyggende tiltakene på tvers av de sentrumsnære bydelene.

Overordnede strategier:

- Samordne et bredt, helhetlig kriminalitetsforebyggende arbeid
- Videreutvikle et bredt spekter av tiltak innenfor og mellom de ulike sektorer
- Tidlig identifisering, forebygging og intervensjon ved oppvekst- og atferdsproblemer
- Rask og effektiv oppfølging av barn og unge som har begått lovbrudd
- Økt støtte til barn og unge som er utsatt for kriminalitet
- Basere det kriminalitetsforebyggende arbeidet på kunnskap, analyse og erfaringer
- Jobbe aktivt for å utvide samarbeidet med ulike instanser i statlig, privat og frivillig sektor
- Koble forebygging/behandling innenfor kriminalitet, rus og psykisk helse
- Trekke de unge, foreldre/foresatte og frivillige organisasjoner aktivt inn i forebygging

I tillegg til de overordnede strategiene for det regionale samarbeidet har det også vært fokus på samarbeid rundt barns oppvekst i kommunale boliger. Bydelene har blant annet gått sammen om en søknad til Husbanken for å styrke det boligsosiale arbeidet i form av booppfølging, aktiviteter for barnefamilier og bedring av det fysiske miljøet i de kommunale gårdene. Det regionale samarbeidet har bidratt til et tettere samarbeid med Boligbygg. De sentrumsnære bydelene samarbeider også om tiltak og tilstedeværelse under demonstrasjoner i sentrum. Dette samarbeidet har blant annet ført til at man i større grad håndterer uro blant ungdom som deltar i ulovlige aksjoner, samt at de som involveres i større grad blir fulgt opp av politiet i samarbeid med familien.

Prosjektet Jenter, vold og trusler

Bakgrunn for dette prosjektet er at jenter som utførte grov vold mot andre jenter viser generelt flere og mer alvorlige symptomer på psykiske og sosiale problemer og at jenter med atferdsproblemer har en tendens til å være mer rusbelastet enn atferdsvanskelige gutter.

Prosjektet har siden 2005 fått midler fra Oslo kommune sentralt, ved SaLTo-sekretariatet. I 2009 endret prosjektet navn fra "Jenter, vennskap og utfordringer" til *Jenter, vold og trusler*, da dette er et mer dekkende navn med tanke på prosjektets utvikling og målgruppe. Prosjektet arbeider med jenter med et gjentakende volds- og aggresjonsproblem, og flere av disse jentene vil være registrert som *Unge gjengangere*.

Prosjektet er byomfattende og har et spesielt tilbud om veiledning, deltakelse på fagdager for ansatte etc. til de bydelene som i følge politiets statistikk har flest jenter. SaLTo-koordinatorer har hele tiden vært involvert og delaktig i dette arbeidet, og har gjennom hele prosjektperioden samarbeidet med politiet, barneverntjenesten, foreldre og skolene i hver bydel. Erfaringer ansatte har gjort, er at tett oppfølging fra hjelpeapparatet forhindrer en ytterligere destruktiv utvikling hos utsatte jenter. Barne- og ungdomsavdelingen har søkt om prosjektmidler i EU – programmet Daphne III for å lede et europeisk prosjekt om dette temaet.

Forslag til vedtak:

Saken tas til etterretning.

BYDEL SAGENE

Knut Egger
bydelsdirektør

Godkjent og ekspedert elektronisk uten underskrift

Trykte vedlegg:

Vedlegg 1 Årsrapport Salto - arbeidet bydel Sagene 2009

Vedlegg 2 Handlingsplan for Salto - arbeidet i bydel Sagene 2010 - 2012

Vedlegg 3 Handlingsplan for Oslo Indre Øst/Sentrum 2010 - 2013

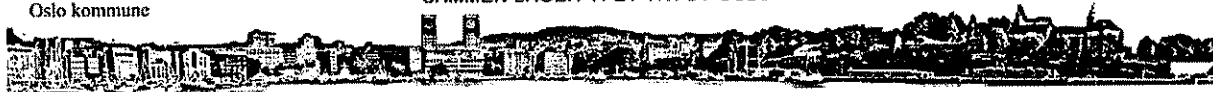
Oslo kommune

SaLTo

SAMMEN LAGER VI ET TRYGT OSLO

POLITIET

ÅRSRAPPORT

Salto arbeidet i bydel Sagene 2009

SaLTo er en samarbeidsmodell mellom Oslo kommune og Oslo politidistrikt om kriminalitetsforebyggende arbeid blant barn og unge i alderen 10 – 23 år. SaLTo-modellens hovedoppgave er å avdekke utfordringer knyttet til barne- og ungdomskriminaliteten, bidra til at tiltak innenfor ulike sektorer settes inn, initiere nye tiltak, samordne og koordinere virksomheten, samt bidra til kunnskapsutveksling, kunnskapsoverføring og informasjon rundt rus og kriminalitetsforebyggende arbeid.

Overordnede strategier:

- Samordne et bredt, helhetlig kriminalitetsforebyggende arbeid
- Videreutvikle et bredt spekter av tiltak innenfor og mellom de ulike sektorer
- Tidlig identifisering, forebygging og intervensjon ved oppvekst- og atferdsproblemer
- Rask og effektiv oppfølging av barn og unge som har begått lovbrudd
- Økt støtte til barn og unge som er utsatt for kriminalitet
- Basere det kriminalitetsforebyggende arbeidet på kunnskap, analyse og erfaringer
- Jobbe aktivt for å utvide samarbeidet med ulike instanser i statlig, privat og frivillig sektor
- Koble forebygging/behandling innenfor kriminalitet, rus og psykisk helse
- Trekke de unge, foreldre/foresatte og frivillige organisasjoner aktivt inn i forbygging

Innsatsområder:

1. Sikre Trygge Skoler
2. Tett og målrettet oppfølging av unge lovbryttere
3. Forebygging og beredskap i forhold til konflikter og vold
4. Målrettet forebygging i sentrum og mot utvalgte arenaer og målgrupper
5. Utvikle gode modeller for arbeidet overfor målgruppen 18-23 år (SaLTo+)
6. Informasjon, kunnskapsutvikling og kunnskapsoverføring

Organisering av arbeidet - sentralt, regionalt og lokalt

- Politirådet i Oslo består av: byrådsleder, politimester, kommunaldirektør og visepolitimester.
- Regional styringsgruppe Oslo indre Øst består av: bydelsdirektører i bydel St.Hanshaugen, Gamle Oslo, Grünerløkka og Sagene, samt Politistasjonssjefer ved Sentrum og Grønland politistasjoner og aktuelle områdedirektører i Utdanningsetaten.
- Koordineringsgruppa til SaLTo arbeidet i bydel Sagene består av: Rektor ved Bjølsen, Sagene og Lilleborg skole, enhetsleder for helsestasjon, barneverntjenesten, ungdomstiltakene, leder for forebyggene politi ved Grønland politistasjon, Sagene mottak og boligkontor, Sandaker videregående skole, Enhet for bærekraft, Sagene samfunnshus og Poliklinikk Nord.
- Lokale og regionale arbeidsgrupper.

SaLTo-arbeidet i Oslo bygger på handlingsprogram vedtatt i SaLTos øverste styringsnivå; Politirådet. Handlingsprogram for SaLTo Oslo 2009 – 2012 nedfeller følgende strategier og innsatsområder for perioden. Dette finner man på www.salto.oslo.kommune.no

Regionalt og lokalt samarbeid

Bydelene Gamle Oslo, Grünerløkka, Sagene og St. Hanshaugen vedtok i 2006 å etablere et samarbeid rundt SaLTo-arbeidet i de fire bydelene. Det er etablert en regional styringsgruppe for Oslo Sentrum/Indre Øst som har møter fire ganger i året. Styringsgruppen vedtar regional handlingsplan for SaLTo-arbeidet i Sentrum/Indre Øst på bakgrunn av prioriterte innsatsområder og sentrale styringsdokumenter.

Det er også etablert en regional arbeidsgruppe bestående av SaLTo-koordinatorer i de fire bydelene, samt sentrum, barnevernskonsulentene på Grønland og Sentrum politistasjon og representanter for forebyggende avsnitt ved Grønland og Sentrum politistasjon. Arbeidsgruppen planlegger felles tiltak for de fire bydelene og sentrum og fremlegger saker for den regionale styringsgruppen. I tillegg avholdes bydelsvis møter på koordinerings- og utførernivå.

Innsatsområde 1: Sikre trygge skoler

Forsterke samarbeidet mellom bydel og skole gjennom felles møteplasser, utvikle nye samarbeidsarenaer på ledelsesnivå.

Rektorene deltar på SaLTo koordineringsmøte ca.6 ganger i året. Det er allikevel et behov for å styrke samarbeidet mellom bydel og skolene, blant annet for å følge opp med tiltak lokalt. Det vil bli tatt et felles initiativ for å styrke samarbeidet overfor aktuelle områdedirektører

Arbeide for å sikre tverrfaglig oppfølging og tidlig intervensjon ved bekymring for elevers fravær, atferd, rusbruk eller omsorgssituasjon.

Bydel Sagene har opparbeidet et godt nettverk for å ivareta oppfølging av de som faller ut av skoletilbud. Det er i 2009 inngått en samarbeidsavtale på ledelsesnivå, mellom barneverntjenesten og sosialtjenesten vedrørende oppfølging av ungdom. I tillegg er det etablert samarbeidsfora på utførernivå mellom barnevern, Utviklingssenteret og bydelens bokollektiv. I 2009 ble det igangsatt et samarbeid med Poliklinikk Nord , bydel og skolene om elever som vegrer seg mot å gå på skolen. Erfaringene fra bydel Nordre Aker skal brukes i dette samarbeidet.

Samarbeid rundt gjennomføring av programmet Unge & Rus i skolen.

Det er i dag et innarbeidet samarbeid mellom bydel, skole og politi om gruppeopplæringen for Unge & Rus, SaLTo er koordinator for dette arbeidet. I 2009 er det gjennomført en spørreundersøkelse for 9.klassetrinn om ungdommens rusvaner.

Salto er ansvarlig for koordinering av Unge & Rus gruppelederopplæring den 27.januar 2009. Salto er videre ansvarlig for å gjennomføre spørreundersøkelse i 9.klassetrinn på Bjølsen og Sagene ungdomsskoler om bydel Sagenes ungdoms forhold til rus.

Etablering av lokale grupper for natteravning i samarbeid med FAU og foreldrenettverk ved skolene.

Det er signert avtale med skolene i bydelen om at de er Natteravnsskoler.

Det har vært gjennomført natteravning vår 2009 og tidlig høst 2009, men ikke senhøstes. Årsaken har vært problemer med å rekruttere foreldre til natteravning.

Ekstra innsats overfor utsatte barn og unge i skolene

Det er gjennomført opplæring og sertifisering av ansatte i barne- og ungdomsavdelingen i ART metoden (Aggression Replacement Training). Det drives i dag ART grupper for ungdom på bydelens skoler, i tillegg til ART for foreldre som en metode i foreldreveiledning. Det gis også tilbud om Sisterhood grupper. Dette er en metode for å jobbe med jenter som trenger å styrke selvfølelsen og trene på egne grenser og integritet.

Det er gjennomført kartleggingsmøter med skolene i bydelen to til tre ganger pr. år. Møtene innebærer samtykkeinnhenting og målet er å raskt sette inn ekstra tiltak overfor barn og ungdom. På barnetrinnet gjennomføres møtene med Lilleborg og Bjølsen skole, for ungdom gjennomføres møtet med Bjølsen, Sagene og Sinsen skole og politiet. Ungdomstiltakene er ansvarlig for innkalling og ledelse av møtene.

Innsatsområde 2: Tett og målrettet oppfølging av unge gjengangere

Videreføre og styrke mentorordning for utvalgte ungdommer.

Bydelen har valgt å bruke mentorressursene på en 5. / 6. klasse på en av våre skoler som det har vært knyttet stor bekymring til over lengre tid. Tilbudet har vært: foreldreveiledning, forskjellige tilbud til enkeltelever og for hele klassen.

Tett samarbeid mellom tiltaket Unge gjengangere og barneverntjenesten

Bydelen har svært få ungdommer på politiets liste over gjengangere. Listen gjennomgås hver måned med barneverntjenesten, Salto – koordinator og bydelspolitiet. Barneverntjenesten følger opp aktuelle gjengangere med aktuelle tiltak.

Styrke samarbeidet med spesialisthelsetjenesten rundt unge med gjengangerproblematikk.

Viser til igangsatt samarbeid med Poliklinikk Nord.

Innsatsområde 3: Forebygging og beredskap i forhold til konflikter og vold

Være pådriver for tidlig intervensjon i risikoutsatte familier gjennom utvidet samarbeid med bydelenes helse- og sosialtjeneste.

På bakgrunn av et økt fokus på barns oppvekst i kommunale boliger er det i 2009 etablert et tverrfaglig samarbeid om oppfølging av barnefamilier i Drøbaksgata og de omkringliggende kommunale gårdene. Dette samarbeidet vil bli forsterket med nye tiltak i 2010.

Initiere til samarbeid mellom skoler og program for konfliktløsning, eksempelvis

Gatemegling, Aggression Replacement Training og Jentegrupper.

Bydelen har et godt samarbeid med skolene når det gjelder gjennomføring av Sisterhood grupper, ART grupper og ART foreldreveiledningsgrupper.

Gjennomføre felles aksjonsinnsats mot rus i samarbeid med politi og barneverntjeneste i sommerhalvåret, utvide samarbeidet med lokale utekontakter, natteravner og FAU.

Det er gjennomført felting i forbindelse med høytidsdager, skoleferieoppstart, VG- lista arrangementer på Rådhusplassen, Barne- og ungdomsrådets konsert i Torshovparken og fredsprisarrangementet i Oslo sentrum.

Innsatsområde 4: Målrettet forebygging mot utvalgte arenaer og målgrupper
Gjennomføre lokale miniprojekt om Barns oppvekstvilkår i kommunale boliger i de fire bydelene i samarbeid med HEV og Boligbygg Oslo KF.

Miniprojektet ble avsluttet og det er skrevet en rapport. "Bomiljøprosjektet" - med spesiell fokus på barns oppvekst i kommunale gårder er et samarbeidsprosjekt mellom alle avdelinger i bydel Sagene, Boligbygg KF, frivillige organisasjoner og beboere. Prosjektet ledes av Boligkontoret. Det er ansatt en person som skal arbeide tett opp mot beboere og barn i Drøbaksgata 1. Drøbaksgata og området rundt er tatt ut som satsingsområde med blant annet ulike tilbud og arrangement for barn og unge. Barn og unge har selv valgt ut hva de ønsker seg av tilbud. Det er arrangert flere beboermøter, møter med barn og ungdom og det er gjennomført flere dugnader i 2009 for å bedre det fysiske miljøet i og rundt blokka.

Følge opp samarbeid med Husbanken om boligsosialt samarbeid.
Bydelsdirektørene følger i fellesskap opp søknad til Husbanken.

Etablere lokale/regionale boliger for ungdom med behov for booppfølging.

Det er avtaletfestet en samarbeidsprosedyre for bosetting av ungdom. Avtalen er inngått mellom barneverntjenesten, boligseksjonen, sosialtjenesten, ungdomstiltakene, seksjon for helse- arbeid og oppfølgingstjenesten i sosialtjenesten.

Samarbeid rundt ungdom i drift mellom SaLTo, Oppfølgingstjenesten og NAV.

Det er utarbeidet rutiner rundt OT arbeidet i bydelen. Det gjennomføres faste møter mellom OT – kontakten, barneverntjenesten, sosialtjenesten, ungdomstiltakene og skolene. Ungdommer som ingen klarer å knytte til skole eller arbeid vil få tilbud om oppfølging fra NAV.

Innsatsområde 5: Styrke innsatsen overfor målgruppen 18-23 år (SaLTo+)

Styrke samarbeidet med Kriminalomsorgen i forhold til unge som soner i fengsel eller avtjener samfunnsstraff.

Det er utarbeidet en skriftlig avtale som er undertegnet av alle bydelsdirektørene.

Kvalitetssikre avtaler/rutiner ved unges overgang fra barnevernet til sosialtjenesten i samarbeid med bydelens tjenester.

Det er etablert samarbeidsfora mellom aktører i bydelen for å sikre ungdommens behov i den sårbare overgangsfasen til et selvstendig voksenliv:

1. Bosettingsteam: Skal ha et overordnet perspektiv på helhetlig tiltakskjede for ungdom som har eller har hatt kontakt med barnevernet i bydelen. Teamet skal ta initiativ til å utforme overordnet retningslinjer for arbeidet med målgruppen. Deltakere er sosialtjenesten, boligseksjonen, arbeids- og helseseksjonen, oppfølgingsseksjonen, ungdomstiltakene og barneverntjenesten. Alle representert ved leder. Møtet skal være beslutningsdyktig.
2. Ungdomsteam: Faste møter for å drøfte og planlegge arbeid i enkeltsaker med fokus på å være i forkant. Drøfte og utveksle informasjon om generelle problemstillinger og utviklingstendenser. Deltakere fra utviklingssenteret, ungdomskollektivene og barneverntjenesten. Åpent for alle saksbehandlere.
3. Samarbeid i bydelen om særskilt kostnadskrevende ungdommer. Det innkalles til ad hoc møter i enkeltsaker for å løse behovene til ungdommer med spesielt store og sammensatte behov. Deltakere fra relevante tjenester på ledernivå. Møtet skal være beslutningsdyktig.
4. Samarbeid mellom barneverntjeneste og sosialtjenesten i enkeltsaker. Når en ungdom skal overføres til sosialtjenesten, eller sosialtjenesten og barneverntjenesten skal samarbeide

om å følge opp en ungdom tar saksbehandler hos barneverntjenesten direkte kontakt med saksbehandler hos sosialtjenesten. Det er utarbeidet rutiner og samarbeidsavtaler.

Utekontakt

Bydelsutvalget vedtok i 2009 at de ønsket en utekontakttjeneste i bydelen. Utekontakttjenesten har deltatt i SaLTo arbeidet i bydelen gjennom: kartleggingsmøter, oppsøkende virksomhet og samarbeid med nabobydelene. Videre er det opprettet en ungdomskafé for ungdom mellom 16-23 år ved fritidshuset Ung Metro.

Innsatsområde 6: Informasjon, kunnskaputvikling og kunnskapsoverføring

Informasjons- og kunnskapsformidling om risikofaktorer og tidlig intervensjon i forhold til barn, ungdom og familier i regionale samarbeidsforum.

Ikke gjort noe her felles regionalt.

Gjennomføre opplæring av ansatte som jobber med ungdom i forhold til rusmidler og bekymring ved rusmisbruk.

Rusmiddeletaten på forespørsel fra den regionale arbeidsgruppa Oslo Indre Øst/sentrum skal nå utarbeide et opplegg for dette.

Kurs for deltidsansatte i fritidssektoren i hele Oslo. Kurset ble arrangert og holdt av SaLTo-koordinatorer fra bydel Alna, Frogner, Søndre Nordstrand, Ullern og Sagene. 17 og 18. oktober + kveld 4.november. Det ble holdt et informasjonsmøte for ledere til deltidsansatte i fritidssektoren, samt et oppsummeringsmøte.

Prosjektet ”Jenter, vold og trusler” er et sentralt SaLTo prosjekt som ledes av bydel Sagene ved en styringsgruppe og prosjektleder Ann-Cathrin Faldet. Dette prosjektet tar blant annet utgangspunkt i jenter på gjengangerlistene med voldsproblematikk. Alle bydeler i Oslo kan ta kontakt for råd, informasjon og veiledning i regi av prosjektet. I tillegg tilbys ulike kompetansehevende tiltak, som fagdager, kurs og opplæring.

Knut Egger
Bydelsdirektør

Tone Kronquist
SaLTo-koordinator

Handlingsplan for SaLTo arbeidet i bydel Sagene 2010 - 2012

SaLTo er en samarbeidsmodell mellom Oslo kommune og Oslo politidistrikt om kriminalitetsforebyggende arbeid blant barn og unge alder 10 – 23 år.

SaLTo-modellens hovedoppgave er å avdekke utfordringer knyttet til barne- og ungdomskriminaliteten, bidra til at diverse tiltak innenfor ulike sektorer settes inn, initierer nye tiltak, samordne og koordinere virksomheten, samt bidra til kunnskapsutveksling, kunnskapsoverføring og informasjon rundt rus og kriminalitetsforebyggende arbeid.

Overordnede strategier:

- Samordne et bredt, helhetlig kriminalitetsforebyggende arbeid gjennom SaLTo-modellen
- Videreutvikle et bredt spekter av tiltak innenfor og mellom de ulike sektorer
- Tidlig identifisering, forebygging og intervensjon ved oppvekst- og atferdsproblemer
- Rask og effektiv oppfølging av barn og unge som har begått lovbrudd
- Økt støtte til barn og unge som er utsatt for kriminalitet
- Basere det kriminalitetsforebyggende arbeidet på kunnskap, analyse og erfaringer
- Jobbe aktivt for å utvide samarbeidet med ulike instanser i statlig, privat og frivillig sektor
- Koble forebygging/behandling innenfor kriminalitet, rus og psykisk helse
- Trekke de unge, foreldre/foresatte, og frivillige organisasjoner inn i forbygging og rehabilitering

Innsatsområder:

1. Sikre Trygge Skoler
2. Tett og målrettet oppfølging av unge lovbryttere
3. Forebygging og beredskap i forhold til konflikter og vold
4. Målrettet forebygging i sentrum og mot utvalgte arenaer og målgrupper
5. Utvikle gode modeller for arbeidet overfor målgruppen 18-23 år (SaLTo+)
6. Informasjon, kunnskaputvikling og kunnskapsoverføring

Organisering:

- Politirådet i Oslo består av: byrådsleder, politimester, kommunaldirektør og visepolitimester.
- Regional styringsgruppe Oslo indre Øst består av: bydelsdirektører i bydel St.Hanshaugen, Gamle Oslo, Grünerløkka og Sagene. Politistasjonssjefer ved Sentrum og Grønland politistasjoner og områdedirektører i Utdanningssetaten, SaLTo-koordinatorer knyttet til hver av bydelene + sentrum.
- Koordineringsgruppa til SaLTo arbeidet i bydel Sagene består av:

Rektor ved Bjølsen, Sagene og Lilleborg skole, Enhetsleder for helsestasjon, barnevern, ungdomstiltakene, leder for forebyggene politi ved Grønland politistasjon, Sagene mottak og boligkontor, Sandaker videregående skole og Enhet for bærekraft, Sagene samfunnshus, Poliklinikk nord.

- Lokale og regionale arbeidsgrupper.

Innsatsområde 1: Sikre Trygge skoler:

- Samarbeide rundt gjennomføring av Unge & rus
- Spørreundersøkelse 9. klasse ang. rus.
- ART grupper
- Sisterhood grupper
- ART foreldreveiledning
- Kartleggingsmøter med skolene
- Konkrete tiltak inn mot skolen
- BUP ønsker samarbeid med skolene ang. skolevegring
- Barn og Ungdomsrådet oppfølging av Ungdomshøringen
- Samarbeid med gatepatrulien og utekontakt Grünerløkka /Sagene

Innsatsområde 2: Tett Målrettet oppfølging av unge gjengangere

- Mentorordning for utvalgte ungdommer/grupper
- Barnevern, SaLTo på faste møte på Grønland politistasjon
- Det utarbeides lister over unge gjengangere som følges opp
- Oppfølgingsteam samarbeid politi, skole og bydel.

Innsatsområde 3: Forebygging og beredskap i forhold til konflikter og vold

- Handlingsplan " Barn i en vanskelig livssituasjon"- videre oppfølging av dette arbeidet.
- Barn som beboer, kultur og nærmiljøarbeid
- Prosjekt Jenter, vold og trusler tilbud ART og Sisterhood, foreldreveiledning og veiledning av prosjektleder.
- Samarbeid med Ungdom mot vold, Sandaker og Politi
- Ulike felles aksjoner i samarbeid med barnevern, politi og ungdom/utekontakt
- Natteravning i samarbeid med FAU

Innsatsområde 4: Målrettet forebygging mot utvalgte arenaer og målgrupper

- OT (oppfølgingstjenesten)arbeider med overgang fra ungdomskole til videregående
- Barns oppvekst i kommunale gårder samarbeidsprosjekt ledet av boligkontoret
- Kjønnslernestelse samarbeid helse og barnevern
- Tvangsekteskap og menneskehandel samarbeid Sandaker videregående, barnevern
- Urinprøvetaking et samarbeid med Tilretteleggerstjenesten og politiet

Innsatsområde 5: Styrke innsatsen ovenfor målgruppa 18-23 år (SaLTo+)

- Kvalitetssikre avtaler/rutiner ved unges overgang fra barnevernstjenesten til sosialtjenesten i samarbeid med bydelens tjenester.
- Oppfølging av de som blir igjen på listene til OT i samarbeid med NAV
- Utekontakt i Ungdomsseksjonen
- Ungdomskafe ved Ung Metro
- Ungdomshelsetjeneste inn i bokollektivet

Innsatsområde 6: Informasjon, kunnskapsutvikling og kunnskapsoverføring

- Rus opplæringskurs via Rusmiddelstaten
- Prosjekt Jenter, vold og trusler fagdager, opplæring i ART og Sisterhood
- EU-prosjekter

Handlingsplanen for SaLTo arbeidet i bydel Sagene 2010 – 2012, ble vedtatt på SaLTo koordineringsmøte 4.12.09

Oslo den 15.01.2010

Tone Kronquist
SaLTo-koordinator
bydel Sagene

Oslo kommune

SALTO

SAMMEN LAGER VI ET TRYGT ØSLO

POLITIET

HANDLINGSPLAN FOR OSLO INDRE ØST/ SENTRUM 2010-2013

POLITIET

*SaLTo er et samarbeid mellom Oslo politidistrikt og Oslo kommune
om kriminalforebyggende tiltak blant barn og unge*

<http://www.salto.oslo.no>

Oslo kommune

SaLTo Oslo indre øst/sentrum

Bydelene Gamle Oslo, Grünerløkka, Sagene og St. Hanshaugen vedtok i 2006 å etablere et samarbeid rundt SaLTo-arbeidet i de fire bydelene. Det er etablert en regional styringsgruppe for Oslo indre øst/sentrum som har møter to til fire ganger i året. Styringsgruppen vedtar regional handlingsplan for SaLTo-arbeidet i Oslo indre øst/sentrum på bakgrunn av prioriterte innsatsområder og sentrale styringsdokumenter.

Styringsgruppens deltakere er:

- 3 områdedirektører Utdanningsetaten (alternerer)
- 4 byeldsdirektører
- 2 stasjonssjefer
- 5 SaLTo-koordinatorer
- Andre møter ved behov.

Det er også etablert en regional arbeidsgruppe bestående av SaLTo-koordinatorene i de fire bydelene og sentrum, barnevernskonsulentene på Grønland og Sentrum politistasjon og representanter for Forebyggende avsnitt ved Grønland og Sentrum politistasjon. Arbeidsgruppen planlegger felles tiltak for de fire bydelene, fremlegger saker for styringsgruppen og har et ansvar for gjennomføring av handlingsplan. I tillegg avholdes bydelsvis møter på koordinerings- og utførernivå.

Handlingsprogram 2010 – 2013

SaLTo-arbeidet i Oslo har som visjon at Oslo skal være en trygg by med trygge skoler og et trygt oppvekstmiljø. Vårt hovedmål er å samordne ressursene i arbeidet for å sikre barn og unge et koordinert tilbud, redusere barne- og ungdomskriminaliteten og redusere rusmisbruket blant barn og unge. Regional handlingsplan for Oslo indre øst/sentrum er forankret i Sentralt handlingsprogram. Handlingsprogrammet vedtas i SaLTos øverste styringsnivå; Politirådet. Handlingsprogram for SaLTo Oslo 2010 – 2013 nedfeller følgende strategier og innsatsområder for perioden:

Overordnede strategier:

- Samordne et bredt, helhetlig kriminalitetsforebyggende arbeid
- Videreutvikle et bredt spekter av tiltak innenfor og mellom de ulike sektorer
- Tidlig identifisering, forebygging og intervensjon ved oppvekst- og atferdsproblemer
- Rask og effektiv oppfølging av barn og unge som har begått lovbrudd
- Økt støtte til barn og unge som er utsatt for kriminalitet
- Basere det kriminalitetsforebyggende arbeidet på kunnskap, analyse og erfaringer
- Jobbe aktivt for å utvide samarbeidet med ulike instanser i statlig, privat og frivillig sektor
- Koble forebygging/behandling innenfor kriminalitet, rus og psykisk helse
- Trekke de unge, foreldre/foresatte og frivillige organisasjoner aktivt inn i forbygging

Innsatsområder:

1. Sikre Trygge Skoler
2. Tett og målrettet oppfølging av unge lovbrøyttere
3. Forebygging og beredskap i forhold til konflikter og vold
4. Målrettet forebygging i sentrum og mot utvalgte arenaer og målgrupper
5. Utvikle gode modeller for arbeidet overfor målgruppen 18-23 år (SaLTo+)
6. Informasjon, kunnskapsutvikling og kunnskapsoverføring

Tiltak

Presisering av ansvarlige for gjennomføring:

Politiet = Grønland og Sentrum politistasjoner

Bydeler = Bydelsdirektører

UDE = Utdanningsetaten

Innsatsområde 1: Sikre Trygge Skoler

Tiltak:

- Sikre forpliktende samarbeid mellom skolene og bydelene gjennom SaLTo-samarbeid ved deltagelse i samarbeidsmøter på alle nivåer
Ansvar for gjennomføring: UDE, SaLTo
- Arbeide for å etablere oppsøkende tjenester ved grunnskolene i Oslo indre øst/sentrum for å sikre samarbeidet rundt utsatte elever
Ansvar for gjennomføring: SaLTo, bydeler, UDE
- Styrke den tverrfaglige oppfølgingen av skolefravær i grunnskolen
Ansvar for gjennomføring: SaLTo, bydeler, UDE
- Etablere rutiner for samarbeid med rådgivere i ungdomsskoler og videregående skoler gjennom prosjektet "Psykisk helse i Osloskolene"
Ansvar for gjennomføring: UDE, SaLTo
- Samarbeid rundt gjennomføring av programmet Unge & Rus i skolen
Ansvar for gjennomføring: UDE, SaLTo, politiet
- Samarbeide med FAU og frivillige om etablering og oppfølging av lokale grupper for dag/kveldsravning
Ansvar for gjennomføring: SaLTo, politiet

Innsatsområde 2: Tett og målrettet oppfølging av unge lovbyggere

Tiltak:

- Videreføre og styrke mentorordning for utvalgte ungdommer
Ansvar for gjennomføring: SaLTo, bydeler
- Sikre tett samarbeid mellom tiltaket Unge gjengangere, bydelenes tjenester, spesialisthelsetjenesten og den enkelte skole
Ansvar for gjennomføring: SaLTo, bydeler, UDE
- Etablere samarbeidsrutiner mellom bydelenes tjenester og oppfølgingsteam ved politistasjonene
Ansvar for gjennomføring: SaLTo, bydeler, politiet
- Følge opp Rusmiddelstatens kompetansesenter og Helse- og velferdsetatens foreldreveiledningsprogram for minoritetsforeldre med ungdom som begår lovbrudd
- *Ansvar for gjennomføring: SaLTo, politiet*

Innsatsområde 3: Forebygging og beredskap i forhold til konflikter og vold

Tiltak:

- Være pådriver for økt bruk av program for konfliktløsning, eksempelvis Gatemebling, Aggression Replacement Training og Jentegrupper
Ansvar for gjennomføring: SaLTo, bydeler
- Gjennomføre forebyggende innsats mot rus ved barnevernsansattes deltakelse på politistasjonene en til to ganger i sommerhalvåret
Ansvar for gjennomføring: SaLTo, politiet, bydeler
- Delta i felles aksjoner sammen med Uteseksjonen, politi og lokale utekontakter ved store arrangement i Oslo sentrum i henhold til SaLTo-beredskap
Ansvar: SaLTo, politiet, bydeler

Innsatsområde 4: Målrettet forebygging mot utvalgte arenaer og målgrupper

Tiltak:

- Utvikle strukturer for forpliktende samarbeid mellom oppvekst og sosialsektor i forhold til barnefattigdom og utsatte familier
Ansvar for gjennomføring: SaLTo, bydeler
- Følge opp barneperspektivet i boligsosialt utviklingsprogram gjennom SaLTo-koordinatorenes deltakelse i bydelenes prosjektgrupper/arbeidsutvalg
Ansvar for gjennomføring: SaLTo, bydeler
- Etablere/videreutvikle team rundt Oppfølgingstjenesten på NAV/bydel i samarbeid med skolene for å redusere frafall og ungdomsledighet
Ansvar for gjennomføring: UDE, bydeler, SaLTo
- Utarbeide informasjonshefte for unge som er utsatt for vold og/eller trusler i samarbeid med barnevernkonsulentene på politistasjonene
Ansvar for gjennomføring: SaLTo, politiet
- Utvikle rutiner for samarbeid med minoritetsrådgiverne på de videregående skolene i forhold til elever som er i faresonen for tvangsekteskap/ekstrem kontroll
Ansvar for gjennomføring: SaLTo, UDE

Innsatsområde 5: Utvikle gode modeller for arbeidet med målgruppen 18-23 år (SaLTo+)

Tiltak:

- Utvikle rutiner for arbeid med unge innsatte/løslatte i den enkelte bydel på bakgrunn av samarbeidsavtale med Oslo fengsel
Ansvar for gjennomføring: SaLTo, bydeler
- Kvalitetssikre avtaler/rutiner ved unges overgang fra barnevernet til NAV i samarbeid med bydelens tjenester
Ansvar for gjennomføring: SaLTo, bydeler
- Etablere lokale/regionale boliger for ungdom med behov for booppfølging
Ansvar for gjennomføring: Bydeler
- Koordinere bydelenes deltagelse i Rusmiddeletatens rusprogram "Ut av tåka"
Ansvar for gjennomføring: SaLTo, bydeler

Innsatsområde 6: Informasjon, kunnskaputvikling og kunnskapsoverføring

Tiltak:

- Gjennomføre kurs for ansatte som jobber med ungdom i forhold til rusmidler og bekymring ved rusmisbruk i samarbeid med Rusmiddeletatens kompetansesenter
Ansvar for gjennomføring: SaLTo, bydeler
- Arrangere felles seminar i samarbeid med ungdomsrådene i bydelene og politiet
Ansvar for gjennomføring: SaLTo, politiet, bydeler
- Arrangere regionale fagsamlinger for ansatte i skole, barnvern og sosialtjenesten i samarbeid med minoritetsrådgivere på videregående skoler om tema tvangsekteskap og ekstrem kontroll
Ansvar for gjennomføring: SaLTo, politiet, bydeler

BU-sak 10/61

Saksframlegg

Saksmappe:
2008/254

Saksbeh:
Rannveig Hovi, Marthe Bjørnsdatter

Dato: 15.02.2010
Arkivkode:
472

Saksgang

Utvalg	Møtedato
Medbestemmelsesutvalget	19.05.2010
Arbeidsutvalget	25.05.2010
Bydelsutvalget	27.05.2010

Læringer i Bydel Sagene

Bakgrunn for saken:

Bydelsutvalget fattet i forbindelse med behandlingen av budsjett for 2010 følgende vedtak:
"Bydelsutvalget ber bydelsdirektøren igangsette tiltak for å ta inn flere læringer i bydelen. Direktøren bes komme tilbake til bydelsutvalget med en redegjørelse for arbeidet med å ansette flere læringer i bydelen".

I denne saken søkes det belyst hvordan bydelen kan rekruttere flere læringer samt hvilke økonomiske og administrative konsekvenser dette vil få.

Saksframstilling:

Hva er en lærling:

En lærling er en elev i den videregående skole som følger et utdanningsløp med 2 år på skole og deretter 2 år med praksis i bedrift/ offentlig virksomhet. Etter 2 år med praksis går lærlingen opp til fagprøven. Bedriften/virksomheten skriver 2-årskontrakter med lærlingen, og har lønns- og personalansvar mens lærlingen er i bedriften. Lærlingene skal ikke gå inn som vanlige ansatte, og de får lønn etter hvor mye det er forventet at de skal yte med utgangspunkt i startlønna til en fagarbeider (30 % 1.halvår, 40 % 2.halvår, 50 % 3.halvår, 80 % 4.halvår). For bydelen er det kun aktuelt å ha læringer innen helsefagarbeid og barne- og ungdomsarbeiderfaget.

Per i dag har Bydel Sagene 3 andreårs og 2 førsteårs læringer i barne- og ungdomsarbeiderfaget og 1 andreårs lærling i helsearbeiderfaget, til sammen 6 læringer. Andreårslærlingene skal være ferdige med sin utdanning i løpet av 2010.

Inntak av læringer:

Elevene som ønsker å bli lærling søker om dette til Utdanningsetaten (elektronisk søknad) før 1.februar. Søkerne ble tilgjengelige for bydelene fra midten av mars og utvelgelsesprosessen er i gang per ultimo april.

Lærlingen skriver både en lærekontrakt og en arbeidskontrakt med bydelen. I lærekontrakten lover bydelen å gi lærlingen opplæring etter gjeldende retningslinjer, og i arbeidskontrakten presiseres de rettighetene og pliktene lærlingen har som ansatt i bydelen.

Læresteder:

Både for lærlinger i helsearbeiderfaget og barne- og ungdomsarbeiderfaget er det fastsatt definerte mål i læreplanen, som lærlingen skal kunne gjøre rede for under fagprøven. For best mulig å kunne oppnå/få trening i de fastsatte målene er det en fordel at lærlingen har vært innom flere læresteder.

En lærling i barne- og ungdomsarbeiderfaget skal lære å jobbe med barn og unge fra barnehagealder til myndighetsalder. Utover læretid i bydelens barnehager og ungdomstiltak er aktivitetsskole (SFO) og grunnskole aktuelle læresteder. Det er også mulig å undersøke om lærlingene kan være en periode på læresteder utenfor bydelen/ Oslo kommune (f.eks spesialskoler).

I helsearbeiderfaget er aktuelle arbeidssteder i bydelen blant annet hjemmetjenesten og Møllehullet. Det er også mulig å inngå samarbeidsavtaler med f.eks Sykehjemsetaten om å gjennomføre deler av læretiden på sykehjem.

Vurdering av en økning i antall lærlinger:

Ut fra en totalvurdering av behov for læreplasser, bydelens og samfunnets behov for faglært arbeidskraft, samt bydelens kapasitet til å følge opp lærlingene, foreslås det å øke antallet lærlinger i bydelen fra 6 per i dag til 10 i 2011, og videre til 12 i 2012.

Det er ønskelig med omtrent like mange lærlinger på 1. og 2. år fordi det gjør det enklere å fordele lærlingene mellom lærestedene, samt at det sikrer god oppfølging av lærlingene.

Organisering/administrative konsekvenser av arbeidet med lærlinger:

Lærlingene følges opp av en veileder på lærestedet, og veileder har ansvar for å gi lærlingen minimum 1 time med strukturert veiledning per uke i tillegg til daglig oppfølging. Utover dette har en faglig leder det overordnede faglige ansvaret for lærlingene i hvert fag, dvs at det er 1 faglig leder for barne- og ungdomsarbeiderfaget og 1 faglig leder for helsearbeiderfaget.

Personalservice har det overordnede personalansvaret for lærlingene, blant annet sykefraværsoppfølging, og ansvar for kontakt med Utdanningsetaten. Totalt kreves det avsatt nødvendige ressurser for oppfølging av lærlingene. Bydelen har for dagens nivå med 6 lærlinger ikke avsatt egne, øremerkede ressurser til dette. En gradvis økning fra 6 til 12 lærlinger vil føre til at bydelen må bruke større ressurser på lærlingene, og det vil for forsvarlig oppfølging måtte tilføres ressurser tilsvarende 1 årsverk.

Praksiskandidatordningen:

I tillegg til at bydelen har lærlinger, finnes det en ordning som heter praksiskandidatordningen. Denne ordningen innebærer at ansatte som har praktisk erfaring, men mangler den teoretiske delen for å få en fagutdanning, kan melde seg opp for å ta teoridelen (deltidsstudium over 2 semestre) og deretter fagprøven. For tiden er det 5 ansatte i hjemmetjenesten som studerer for å bli helsefagarbeidere.

Økonomiske konsekvenser:

Bydelen gis økonomisk tilskudd via Utdanningsetaten pr. lærling. Tilskuddet varierer avhengig av hvilket år lærlingen befinner seg i.

Bydelen har gjennomsnittlig netto lønnsutgifter per lærling på kr. 68.677,- per år, tilsvarende 0,4 mill i 2009 for 6 lærlinger.

For 10 lærlinger, som er det antall som foreslås fra høsten 2011 (opptak våren 2011), blir summen kr. 0,7 mill. per år.

Ved en økning til 10 lærlinger har man nådd et nivå som krever avsatte ressurser til oppfølging. Dette anslås til ca 1 årsverk, tilsvarende ca. 0,5 mill

På grunn av bydelens økonomiske situasjon har bydelsdirektør ikke funnet rom for en økning i 2010, men foreslår at en økning i.h.t. til dette saksfremlegg søkes innarbeidet i budsjett 2011.

Forslag til vedtak:

1. Antallet lærlinger økes fra 6 til 10 i 2011, forutsatt at den økonomiske ramme for 2011 gir rom for dette.
2. Endelig vedtak fattes i forbindelse med bydelsutvalgets budsjettbehandling for 2011

BYDEL SAGENE

Knut Egger
bydelsdirektør

Godkjent og ekspedert elektronisk uten underskrift

Trykte vedlegg:

Utrykte vedlegg:

PU-sak 10/62

Saksframlegg

Saksmappe:
2008/999

Saksbeh:
Camilla Skjerve-Nielssen,

Dato: 03.05.2010
Arkivkode:
512.0

Saksgang

Utvalg	Møtedato
Bydelsutvalget	27.05.2010
Kultur- og nærmiljøkomiteen	19.05.2010

Forslag til ny adresse - Myrens Verksted

Bakgrunn for saken:

GAB-enheten i Oslo Kommune har kontaktet Myren Eiendom med forespørsel om forslag til adresseendring for området rundt Sandakerveien 24 C og D, som på folkemunne blir kalt Myrens Verksted. Det er behov for en samlende adresse for områdets 70 ulike leietakere og virksomheter. Bydelen har i den forbindelse mottatt en søknad fra Myren Eiendom med forslag til ny adresse.

Saksframstilling:

Myren Eiendoms forslag til ny adresse er Myrens Verksted 1-10. Navnet er også et av Bydel Sagenes navnsettingskomiteers forslag til framtidige navn i bydelen.

Bydelsdirektøren mener dette er et godt navneforslag og er positiv til adresseendringen.

Forslag til vedtak:

Bydelsutvalget godkjenner Myren Eiendoms forslag til adresseendring, Myrens Verksted 1-10.

BYDEL SAGENE

Knut Egger
bydelsdirektør

Godkjent og ekspedert elektronisk uten underskrift

Trykte vedlegg:

Forslag til ny adresse fra Myren Eiendom, med oversiktskart.

Utrykte vedlegg:

Oslo Kommune - Bydel Sagene
PB 4200 Nydalen
0401 OSLO

15 APR 2010
16 APR 2010

Oslo, den 14. april 2010

Vedr.: Forslag til ny adresse - Myrens Verksted

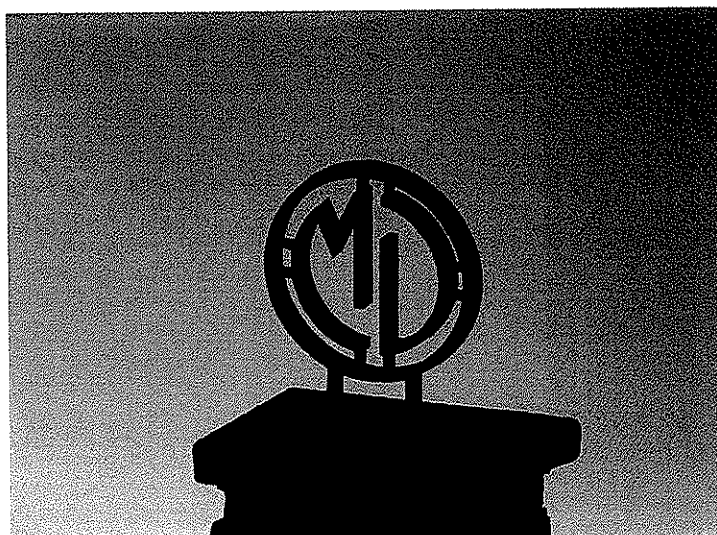
Bakgrunn:

Myren Eiendom ble nylig kontaktet av GAB-enheten i Oslo kommune som ønsket å raskt få på plass en adresseendring for området. Dette utløses av stor byggeaktivitet i nærområdet - blant annet bygging av boliger - og mangel på nummerering som kan brukes i Sandakerveien. GAB-enheten har befart området og ber oss om å søke om ny adresse for å unngå å få en helt ny adresse tildelt av dem.

Offisielt er det mange ulike adresser på området og byggene. Den mest brukte adressen er Sandakerveien 24C. Ellers blir Sandakerveien 24D benyttet. Fra tidligere tider henger det igjen flere adresser som fortsatt dukker opp; Sandakerveien 26D, Bentsebrugata 20, Maridalsveien 139 og Maridalsveien 139B. Området og byggene omtales med ulik adresse i kart, av posten, grunnboken, strømselskaper etc. Et så stort område med så mange bygg, oppfattes for stort til favnes under 24C og D. Situasjonen er vanskeliggjort ytterligere av at naboer og andre i Sandakerveien benytter husnummer 24 uten bokstav.

Om området:

Myrens Verksted er et område med mye historie. En enkel smie ved Akerselva ble i 1848 opprinnelsen til Myrens Verksted - en virksomhet som ble pionerer i norsk verkstedindustri. I dag består Myrens Verksted av ca 75 000 kvm med næringslokaler, fordelt på ca 70 ulike leietakere og virksomheter. I lange tider har området, ikke bare på folkemunne, men også i adressesammenheng vært omtalt som Myrens Verksted. Myrens Verksted består av i hovedsak av 10 bygg - se vedlagte kart. Innkjøring og hovedadkomst til hele området, også byggene som ligger på andre siden av elva, skjer via Sandakerveien. Det er i dag mindre adkomstmuligheter via Marcus Thranesgate og Bentsebrugata.

Forslag til ny adresse:

Vårt forslag til ny offisiell adresse for området, er *Myrens Verksted*. Navnet er et av Bydel Sagenes navnssettingskomites forslag til fremtidige navn i bydelen. Navnet er godt forankret og brukes i dag – på folkemunne, men også på skilting og bl.a. i de gamle fabrikkbyggenes fasader - se bildeeksempler.

Myren Eiendom har investert svært mye i god skilting på området, og nye adresser vil slik sett medføre store kostnader både for Myren Eiendom og alle de virksomheter som holder til på Myrens Verksted. Når vi nå har fått signaler om at eksisterende adresse ikke lenger vil være et

alternativ, vil det beste alternativet være å også offisielt få adressen *Myrens Verksted*. Et allerede godt etablert navn vil være det enkleste av hensynet til allerede trykket materiell og markedsføringen til de over 70 virksomhetene på området. Flere virksomheter benytter i dag også Myren-navnet konkret i virksomheten, slik som Myrens Sportssenter og Myrens Kjøkken.

Byggene som vil ligge under *Myrens Verksted* bør nummereres fra 1-10 – se vedlagte områdekart. Dette samsvarer med opprinnelig nummerering av byggene fra verkstedtiden.

Gjennomføring:

Ved en adresseendring for området, er vi avhengig av å få til en overgangsperiode hvor både gammel og ny adresse fører frem. Vi har fått signaler fra GAB-enheten om at en slik overgangsperiode kan la seg gjøre – ut over standard omadressering via Posten. Dette er avgjørende for en smidig innføring for alle virksomhetene som holder til på området.

Subsidiært:

Om ny adresse *Myrens Verksted 1-10* ikke skulle la seg gjøre, er det ønskelig at området får hele *Sandakerveien 24* til disposisjon. Ev. andre endringer vil medføre store ulemper for både oss og de over 70 virksomhetene på området, særlig i forhold til markedsføring og trykket materiell.

Vi håper på en positiv behandling. Om ønskelig er dere velkommen til en befaring på området. Ta gjerne kontakt med oss i Myren Eiendom ved behov for avklaringer eller ytterligere dokumentasjon.

Med vennlig hilsen
Myren Eiendom AS

Ida Karine Solheim

Vedlegg:

Områdekart med ny nummerering av bygg

OVERSIKTSKART

MYRENS VERKSTED

